

Jaargang 10, voorjaar 2024
Verkoopprijs € 1,95

Natuurhus

Almelo

Foto en tekst: Mirna Jansen, IVN Almelo

Tientallen sijsjes gespot

Tijdens de winterperiode worden regelmatig grote groepen sijsjes waargenomen. Tijdens een wandeling met mijn hond richting het Schelfhorstpark hoorde ik de prachtig zang van tientallen sijsjes, zo bleek. Later na thuiskomst de camera gepakt en retour, hopende ze nog te vinden. En ja, misschien wel een honderdtal, zaden plukkend uit de elzenproppen, zittend op een tak, maar vaak hangend als een acrobaat. Leunend tegen een boompje in de nabijheid heb ik die grote groep een tijdje staan observeren en bewonderen. Opeens zag ik in m'n ooghoek op afstand wat komen aanvliegen Ik werd ook nog eens getraakteerd op twee overvliegende rode wouwen, genieten !!!

Heb je een idee, vraag, artikel of foto? Neem contact op via info@natuurhusalmelo.nl.

Contact Stichting Natuurhus Almelo:

Hagenborgh 4, 7607 JT Almelo
Dagelijks geopend van 10.00 - 17.00 uur. Telefonisch bereikbaar tijdens openingstijden: 0546 451 483

Emailadressen Natuurhus Almelo

Algemeen mailadres (webmaster):	info@natuurhusalmelo.nl Tel.: 0546-812849
Bestuur stichting Natuurhus Almelo (secretariaat):	secretaris@natuurhusalmelo.nl
Doepark de Hagen:	park@natuurhusalmelo.nl
Foto's en artikelen voor het Natuurhusmagazine:	redactie@natuurhusalmelo.nl
Aanmelden van vrijwilligers:	vrijwilliger@natuurhusalmelo.nl
Natuur- en milieueducatie scholen:	onderwijs.ivn.almelo@gmail.com
Jeugdactiviteiten Scharrelkids:	scharrelkids.ivn.almelo@gmail.com
Groene visite:	groenevisite.ivn.almelo@gmail.com
Adreswijzigingen en aanmeldingen vrienden:	administratie@natuurhusalmelo.nl

Tussentijds op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen? Abonneer je op de digitale nieuwsbrief van de Stichting Natuurhus Almelo. Aanmelden kan via info@natuurhusalmelo.nl, 0546 812 849. Of kijk op: www.natuurhusalmelo.nl.

Colofon:

Het Natuurhusmagazine is een gezamenlijke uitgave van: AstronA, Imkersvereniging 't Iemenschoer, IVN, Groei & Bloei, KNNV en NIVON

Oplage: 900 exemplaren

Uitgave: voorjaar 2024

Redactiewerkgroep: Geesje Vinke - Edwin Sarink - Annemarie van Hofwegen - Ellen Rodenstein - Yvonne Kuiphuis - Ron Poot

Eindredactie: Maartje Ahne, StraC Communicatieadvies

Vormgeving: Jos van het Reve, Weidevogel.nl

Drukwerk: Blad.nl

Heb je een idee, vraag, artikel of foto? Neem contact op via info@natuurhusalmelo.nl. Sluitingsdatum kopij voor het volgende nummer is 29 april 2024.

Lid worden?

Aanmelden of afmelden kan via de ledenadministratie van uw vereniging:

- AstronA: info@astrona.nl
- Groei & Bloei: info@almelo.groei.nl
- 't Iemenschoer: iemenschoeralmelo@gmail.com
- IVN: secretariaat.ivn.almelo@gmail.com
- KNNV: secretaris@twenthe.knnv.nl
- NIVON: info@nivonalmelo.nl

Inhoud

Inhoudsopgave

Bestuur ... Ellen Rodenstein (Stichting Natuurhus Almelo)	4
Vrijwilligers gezocht voor Doepark de Hagen ... Piet Entius, (parkwerkgroep Stichting Natuurhus Almelo)	5
Groene Bibliotheek ... Truus Hoessler (Stichting Natuurhus Almelo)	6
Korte cursus korstmossen ... Ellen Rodenstein ('t Iemenschoer)	7
Hoe kan ik mijn ecologische voetafdruk verkleinen? ... Nel Windt, namens de expositiegroep van het Natuurhus	8
Groene visite ... Margreet Hetinga (IVN Almelo)	10
Fototip: Fotografeer eens druppels ... Ron Poot (KNNV)	11
NME activiteiten voor kinderen in Natuurhus ... Tini Dekker, natuur- en milieueducatie (NME)	12
Succesvolle eindejaarsplantenjacht ... Ron Poot (KNNV)	13
Gezoem ... Ellen Rodenstein ('t Iemenschoer)	14
Het Kosmische Web: een reis door het Universum (deel 1) ... Bas Smit (AstronA)	16
Activiteitenkalender	22
Noabers ... Elizabeth Luitsz (Groei & Bloei)	24
Leesvoer ... Henri Jansen (Stichting Natuurhus Almelo)	26
Reigersbek ... Ron Poot (KNNV)	28
Scharrelkids ... Florinda te Riele (IVN Almelo)	30
Sneeuwkllokje ... Wiepke van de Vliet (IVN Almelo)	32
Vogel van het jaar 2024 ... Truus Hoessler (Stichting Natuurhus Almelo)	36
Kom ontdekken ... Claudia Werning, Melkveebedrijf Werning	38
Stichting Almelo Parkstad stopt ... Martin Mulder	40

Kom heerlijk genieten in onze groene oase van al het lekkers dat we met liefde voor je bereiden.
Voor de kinderen is er een waterspeelplaats in ons Doepark waar ze zich helemaal kunnen uitleven.

Meer en meer bekendheid voor het Natuurhus en Doepark

Ellen Rodenstein, Stichting Natuurhus Almelo

Ons Natuurhus en het prachtige Doepark krijgt meer en meer bekendheid! Dat blijkt onder andere uit het feit dat tot wij tot onze verrassing benaderd werden door het consortium VOHB. Het consortium heeft meegewerkt aan de verbreding van het Twentekanaal in Almelo. Zij hadden ons als groenvertegenwoordigers voor Almelo en omstreken als een van de drie gelukkigen naast Ronald mc Donald en Sociaal Twente, uitgekozen voor een donatie.

Daarnaast zijn er organisaties zoals Almelo Promotie en verschillende Rotary's die hun financiering en/of medewerking aanbieden voor verschillende projecten en activiteiten van het Natuurhus. Daar zijn wij heel blij mee! En er melden zich nu al standhouders die willen deelnemen aan de Lentefair of het oogstfestival. En zo zijn er steeds meer voorbeelden waaruit onze groeiende bekendheid blijkt.

Ook de diversiteit aan activiteiten neemt toe door verenigingen en door de horeca in ons pand. Particulieren, maar ook andere organisaties weten de groene plek in Almelo te waarderen en trekken bezoekers aan die hun goede ervaringen delen. Dat kan voor een kinderactiviteit, een feest of een vergadering zijn. Het kan allemaal.

Onze verenigingen doen natuurlijk een belangrijke duit in het zakje vanuit hun expertise, zodat uiteenlopende leeftijden kunnen deelnemen aan diverse activiteiten.

Zo hebben we het nieuwe jaar ingeluid met een nieuwjaarsconcert en startten we met een prachtige expositie in de Aa-zaal 'winter in Nederland'. Ook zijn er groene visites en klimaatgesprekken en wordt er verder gewerkt aan het project 'Weidebeekjuffer' dat medio 2024 zal worden afgerond.

Verder zijn er braakballen uitgeplozen met kinderen, was er Astronomie, sterrenkijken, een workshop telescoopgebruik- en bouw, wandelingen en waren er eetcafés. En niet te vergeten lezingen over bloemen, planten, bomen, struiken, tuin – en stadsvogels, honingbijen en herenboeren. En de deelnemers voor de excursie diersporen en een minicursus korstmossen konden lekker naar buiten.

We kijken uit naar komende activiteiten waardoor we weer veel mensen mogen ontmoeten om samen te genieten van alles wat ons Natuurhus te bieden heeft.

<< Foto gemaakt tijdens het Oogstfeest

Vrijwilligers gezocht voor Doepark de Hagen

Piet Entius, parkwerkgroep Stichting Natuurhus Almelo

In de binnenstad van Almelo is door de verschillende natuurverenigingen een prachtig natuurpark gerealiseerd: het Doepark de Hagen. Hier kunnen kinderen in een natuurlijke omgeving zich prima vermaken. Ook voor volwassenen is het hier goed vertoeven. Bijvoorbeeld heerlijk op het terras genieten van een hapje en/of een drankje. Maar de speelplek, de moestuin en het park hebben onderhoud nodig. Daarom zoekt de parkwerkgroep mensen die graag bezig zijn in de open lucht / in de natuur om ons te helpen bij het onderhoud hiervan.

Heeft u een paar uurtjes over in de week? Meld u aan als vrijwilliger bij het Natuurhus.

Vrijwilligers zijn cruciaal

Het reilen en zeilen van onze organisatie kan natuurlijk niet zonder inzet van veel betrokkenheid en inzet van onze vrijwilligers.

Zij zijn dan ook dagelijks in, om en bij het Natuurhus te vinden. Voor de ondersteuning van de horeca en hulp bij de activiteiten van de verenigingen. Maar er zijn ook vrijwilligers te vinden in het park de moestuin, regelmatig bijgestaan door scholieren die een handje toesteken in het kader van hun (maatschappelijke) stage.

Daarnaast zijn er samenwerkingsvormen met andere organisaties waarbij het Natuurhus onder andere mede een rol speelt bij informatievoorziening in het kader van verduurzaming woningen in Almelo en in een andere samenstelling meer contacten tussen verschillende leeftijden, jong en oud, gaat stimuleren middels activiteiten. Voor 2024 staat er nog veel moois te gebeuren, te veel om op te noemen, dus bekijk de activiteitenkalender op de website www.natuurhusalmelo.nl en volg ons op Twitter, Facebook, Instagram en LinkedIn!

welkoop
verstand van tuin & dier

Hét adres voor tuin & dier

Almelo www.Welkoop.nl

Actueel

Nieuw in de groene bibliotheek

Truus Hoessler, Stichting Natuurhus Almelo

Levensloop van een Lieveheersbeestje

Auteur: Charlotte Guillain

Boek met duidelijke letters en grote foto's dat uitleg geeft over de ontwikkeling van dit kevertje van eitje tot volwassen lieveheersbeestje. Daarnaast wordt verteld waar dit diertje leeft en wat het eet.

Geschied voor kinderen vanaf 5 jaar, zelf lezen vanaf 8 jaar.

Natuurgids voor kids; ontdek de vogels en bloemen om je heen.

Auteur: Holger Haag

Veldgids voor kinderen vanaf 9 jaar met korte duidelijke teksten en mooie tekeningen, foto's en verrassende weetjes met betrekking tot vogels en bloemen die je in de buurt kunt vinden.

Mol

Auteur: Stephen Savage

Deel uit de serie 'Dieren om ons heen'. Hierin wordt veel informatie gegeven over het leven van de mol met duidelijke foto's. Geschied voor kinderen vanaf 9 jaar.

Het grote geheime boek voor piraten, ontdekkingsreizigers, tovenaars en superspeurders

Auteurs: Lutger Bakema en Rick Hoeksema

Deze uitgave van het KNNV is een prachtig boek met volop binnen- en buitenactiviteiten voor kinderen van alle leeftijden. Onder andere brood bakken, vuurtje stoken, een boemerang maken, een vlot bouwen, proefjes met planten en

paddenstoelen. Goede uitleg met vele mooie, duidelijke tekeningen.

Waarschuwing: Gebruik dit boek alleen onder begeleiding van volwassenen. Bij het zoeken van paddenstoelen en planten zijn vergissingen makkelijk gemaakt. Ook zijn er mogelijk gevaren bij het maken van objecten.

Natuurlijk Nederland

Auteurs: Marijke Kers en Ans van Aalst

Een boek boordevol ideeën voor dagjes uit in de natuur om te wandelen, te fietsen of om met de auto te ondernemen. Alle provincies met verschillende landschappen en activiteiten komen aan bod. Naast beschrijvingen van de te bezoeken

plekken bevat het boek vele mooie foto's.

Natuur dichtbij: Overijssel

Deze gids is een uitgave van De Landschappen waarin de natuurgebieden in Overijssel in beeld worden gebracht. Naast foto's en tekeningen bevat de gids beschrijvingen over historische achtergronden van en leuke wetenswaardigheden over deze gebieden. Ook komen activiteiten die men er kan ondernemen aan bod.

Kromme snabels en scherpe klauwen; roofvogels en uilen in Europa

Auteur: Nico de Haan

In dit boek worden diverse roofvogels en uilen beschreven. Daarnaast bevat het boek tekeningen van elke vogelsoort en een klein kader waarin heel kort en duidelijk de specifieke kenmerken van de betreffende vogel worden vermeld. Zo kan je de vogels snel herkennen als je ze ziet zitten of vliegen.

Korte cursus korstmossen

Ellen Rodenstein, Stichting Natuurhus Almelo

Een enthousiaste groep nam in februari deel aan de korte cursus korstmossen. Deze cursus is gegeven onder leiding van Ron Poot.

Korstmossen zijn echte overlevers, want ze groeien op steen, schors, dood hout en kaal zand. Ron vertelde de deelnemers in een lezing wat het geheim is achter deze krachtige eigenschap en wat korstmossen je kunnen vertellen over de luchtkwaliteit.

Vervolgens gingen de deelnemers zelf op zoek naar de korstmossen. Gedurende een stadswandeling vonden zij zelf deze bijzondere plantjes met een zoekkaart om ze vervolgens met een loep te bekijken.

Een week later was er een gezamenlijke excursie Korstmossen Mandercirkels. Zo hebben de deelnemers korstmossen kunnen aanschouwen in drie biotopen. Heel leerzaam en vanaf nu zullen deze deelnemers met andere ogen naar korstmossen kijken!

Hier zie je de groep druk in de weer om de korstmossen te vinden

Hoe kan ik mijn ecologische voetafdruk verkleinen?

Nel Windt, namens de expositiegroep van het Natuurhus

De expositie 'Op goede voet met de aarde' is opgeruimd. De voeten staan in de kast in de kelder. Maar wat nu naast mijn computer ligt, is een stapel van 105 groene voetjes die ingevuld zijn met tips om je eigen voetafdruk te verkleinen. Bezoekende volwassenen en kinderen hebben iets op de voetjes geschreven. Dat geldt ook voor de leerlingen van de groepen 7 en 8 van de basisschool De Heemde en de NT2 school 'Het Palet'. Dat schoot lekker op, want het zag er groen van de voetjes aan de muur van de expositieruimte.

Ecologische voetafdruk

Nog even voor de duidelijkheid. De ecologische voetafdruk is de hoeveelheid aarde die een mens gebruikt om te leven. Denk bijvoorbeeld aan:

- Bebouwde omgeving: huizen, kantoren, winkels, scholen, fabrieken, wegen, ziekenhuizen, sportaccommodaties, pretparken, parkeerplaatsen
- Visgronden: schelpdieren, vis, vismeel (voor mens en dier)
- Energie: gas, olie, zonne-energie, windenergie, waterkracht, biomassa
- Akkerbouwgronden: voor granen, mais, koffie, tabak, bananen, bloemen, drugs
- Weidegrond met vee: voor vlees, melk, kaas, wol, leer
- Bossen: voor hout, papier, veevoer, medicijnen

En omdat er op onze aarde steeds meer mensen leven, gebruiken we steeds meer aarde. Hierdoor ontstaan er problemen, zoals het veranderende klimaat. De rijke landen gebruiken meer dan de arme landen. En Nederland is een rijk land. We kunnen onze voetafdruk verkleinen door minder aarde te gebruiken.

Tips van bezoekers

Onderstaande tips zijn ingevuld op de groene voetjes door Rik, Twan, Kim, Nina, Reinder, Nùria, Shayne, Jesse, Maxima, Sara, Hussein, Lex, Mylow Maurits, Liam, Katie,

Noah, Boriz, Elin, Mirle, Robin, Annelie, Tasmin, Sara, Adam, Eriner, Ninaù, Ianis, Rik, Alexia, Twan, Toffi, Reinder en vele anderen die geen naam onder hun tip hebben gezet. Gelukkig heeft niet iedereen op zijn voetje geschreven: "Ik heb 111 ideeën, maar dit voetje is te kort om ze op te schrijven."

- Help de wereld
- Minder oorlog
- Geen fabrieken gebruiken
- Minder op mijn PlayStation
- Minder op mijn mobiel en minder tv kijken
- Elke dag met de fiets naar school
- Deelauto gebruiken
- Steden autovrij
- Eigen (stoffen) boodschappentas meenemen
- Eten wat overblijft de volgende dag opeten
- Geen of minder vlees eten
- Biologisch groenten en fruit gebruiken
- Mijn eigen groenten telen
- Bakje soep geven aan de buurvrouw
- Inheemse planten en bomen in de tuin
- Niet veel plastic gebruiken en vooral plastic afval in de afvalbakken
- Gooi je plastic of rommel in de prullenbak of neem het mee en gooi het niet in de sloten en oceanen
- Minder papier gebruiken

- Dat je meer groenten moet recyden
- Tegels uit de tuin en groen erin
- Je moet de dieren niet vangen, maar gewoon laten zwemmen in de oceaan/zee
- Beter voor onze dieren zorgen
- Je hondenpoep opruimen
- Zeep en shampoo zonder schadelijke stoffen
- Koud douchewater opvangen in een emmer en dat aan de plantjes geven of het toilet doorspoelen
- Iets nieuws nodig: tweedehands is ook goed
- Je spullen een tweede kans geven, naar de Repair Café of brengen naar de Kringloopwinkel
- Niet te lang douchen
- Minder water gebruiken
- Niet zoveel dingen kopen
- Zuinig zijn met energie: licht achter je uit doen, stekker van de mobiel of iPad niet in het stopcontact laten zitten als ze opgeladen zijn

Dank aan iedereen voor de tips!

• Reinigingsproducten
• Materialen
• Machines

VRIELINK CLEAN.nl

Voetafdruk uitrekenen

Voordat de kinderen een tip opschreven, hadden ze een vragenlijst ingevuld. Zo konden ze uitrekenen of ze op goede voet met de aarde staan. Zelf uw voetafdruk uitrekenen? Een universiteit in Canada heeft een vragenlijst ontwikkeld die door mensen over de hele wereld kan worden ingevuld. Kijk op www.voetafdruktest.wwf.nl en www.voetafdrukneland.nl.

Actueel

Groene visite

Margreet Hettinga, IVN Almelo

Dames met een koffertje en tassen vol met bloemen, takken, bladeren en groenten. Ze komen enthousiast de verzorgingshuizen binnen en vragen welke afdeling ze moeten bezoeken. Deze dames komen op groene visite.

Op de afdeling aangekomen schuiven ze tafels aan elkaar. Binnen een kwartier toveren ze hierop een geweldig thematisch tafereel. Het kan gaan over de seizoenen, over stad en platteland of over de goastok. Ongeacht het onderwerp is het bezoek goed voorbereid. In de koffer zitten prachtige foto's, maar ook gedichten en andere informatie over het te bespreken thema. Materialen uit eigen tuin of het Doepark, inclusief moestuin zijn meegenomen. Alles bedoeld om de zintuigen te prikkelen en herinneringen tot leven te brengen. Meestal is er ook wel iets te proeven. De dames die op visite komen hebben daarvoor thuis al stooftje, appelcake of zelfs speciale herfstkoekjes gemaakt.

De bewoners komen langzaam binnen. Vaak zijn ze verrast, geeft de aanblik al herkenning en komt er een gesprek op gang. Veel ouderen hebben vroeger een tuin gehad. Het zien en de geur van de bloemen en kruiden maakt dat die tijd van toen weer even voorbij komt. Met weemoed wordt terug gedacht aan fietstochten door de natuur samen met echtgenoot.

In Vriezenveen vertelde een man die in het groen had gewerkt dat hij de bomen rondom de Vriezenhof nog had geplant en gesnoeid. Bij het thema winter roept de geur van anijs de herinnering op aan de gezellige winterse avonden, maar ook aan het schaatsen. Een mevrouw in Huize Friso vertelde bij het zien van de houten schaatsen dat zij vroeger op een woonboot woonden en dat haar vader voor veel voorbij schaaftend publiek de schaatsen heeft geslepen. Elk voorwerp of verhaal roept wel associaties op. Maar ook de geluiden van vogels vallen in de smaak. Niet zelden begint het gezelschap te zingen bij het horen van het Roodborstje. "Roodborstje tikt tegen 't raam ..." De groene visite is elke keer weer een gezellige, plezierige beleving voor de dames en heren in het verzorgingshuis, maar ook voor de 'groene' bezoekers. Alle lof voor het enthousiasme waarmee op bezoek wordt gegaan, maar ook voor Laura Brummelhuis die met De Groene Visite is gestart en nu alles in goede banen leidt. Heel terecht dat zij onlangs de Vrijwilligersprijs heeft ontvangen.

Er zijn steeds meer huizen die gebruik maken van ons aanbod. In 2024 staan er al veel visites gepland. Wij staan klaar om er weer iets moois van te maken.

Fotografeer eens druppels

Ron Poot, KNNV

Een dankbaar onderwerp is het fotograferen van druppels. Of het nu regendruppels of dauwdruppels zijn, ze zijn altijd interessant en het hele jaar door te vinden.

Het grappige van een druppel is dat je het hele landschap in de druppel terugvindt, maar dan wel op de kop. Als je een macrolens of macrofunctie op je camera hebt, kun je zo een originele omgevingsfoto maken. Druppels glanzen en steken goed af tegen een donkere omgeving. Dat contrast is altijd mooi om te zien op een foto. Druppels die aan grassprietjes of mossen hangen, zijn net kerstballen in een kerstboom. Ook druppeltjes die als knikkers op een vogelvel blijven liggen, zijn heel erg fotogeniek. Het is de wereld van het kleine, dus je moet soms wel op de knieën om het te zien.

Bokeh

Een fraai effect dat druppels kunnen geven is bokeh. Als je met tegenlicht door een grasveld vol dauwdruppels fotografeert, zie je in je beeld allemaal vage lichte kringen verschijnen. Dat is het zonlicht dat door de onscherpe druppels in de voor- en achtergrond schijnt.

De onscherpte zorgt voor de vage lichte en sfeervolle kringen. Het is steeds zoeken en bewegen met de camera om dit te zien.

Het mooist zijn de bokehkringen als je je diafragma helemaal open zet (bijvoorbeeld f/2.8). Er is dan veel onscherpte en dus veel bokeh. De kunst is dan natuurlijk wel om één onderwerp wel goed scherp te krijgen, bijvoorbeeld een bloempje.

Creëer eigen druppels

Je kunt ook gemakkelijk druppels creëren. Spuit met een plantensproeier eens een glasplaat vol met kleine druppeltjes. Als je deze boven een bloem in de tuin plaatst, zie je de weerspiegeling van die bloem terug in alle druppeltjes. Dan maak je recht van boven een foto van die druppeltjes waarbij ze in één vlak liggen en dus allemaal scherp in beeld zijn. Zo heb je heel creatief een mooie bloemenfoto gemaakt.

Succes met experimenteren!

NME activiteiten

voor kinderen in Natuurhus

Tini Dekker, natuur- en milieueducatie (NME)

Elke schoolvakantie organiseert de NME-groep een activiteit voor kinderen van 8 - 12 jaar in en rond het Natuurhus.

1 mei 2024: Natuurfotografie

In de meivakantie gaan we samen kijken hoe we mooie foto's kunnen maken in de natuur. Een echte workshop natuurfotografie. Neem je zelf een mobieltje of foto toestel mee om de foto's te maken?

Juni 2024: Nationale slootjesdagen

In de 2e week van juni zijn weer de nationale slootjesdagen. Natuurlijk gaan we in die week ook weer met schepnetten op zoek naar waterdiertjes.

En de zomervakantie start met een expeditie door het DoePark.

Maandelijks activiteiten op donderdagmiddag

Voor de jongere 4-7 jaar kinderen is er één keer per maand op donderdagmiddag van 15.00 - 16.30 uur een activiteit in en rond het Natuurhus samen met de kinderen van BSO High Five. Houd de agenda van het Natuurhus dus in de gaten voor de exacte data en activiteiten.

Succesvolle eindejaarsplantenjacht

Ron Poot, KNNV

Daar stonden we dan. Op een zachte winterdag, 29 december 2023, met ons negenen bij het Natuurhus. Doel: ontdekken hoeveel planten er nog bloeien midden in de winter. Het is de eindejaarsplantenjacht, die dit jaar al voor de 10e keer is georganiseerd. Een initiatief van Floron, de landelijke plantenclub.

We hadden een uur de tijd om zoveel mogelijk soorten te scoren. We begonnen in het DoePark en langzaam schuifelden we richting kanaal Almelo-Nordhorn. Het uur was voorbij en we maakten de stand op. Maar liefst 25 soorten! Een stuk beter dan vorig jaar, toen we er maar 14

vonden. Ook een mooie score vergeleken met het landelijk gemiddelde, dat dit jaar op 13,2 per waarnemingslijst is uitgekomen. In 2024 gaan we weer. Noteer de datum maar vast: maandag 30 december om 10.00 uur.

Bloeiende planten op 29 december 2023 in Almelo

• Boerenwormkruid	• Hazelaar	• Koningskaars	• Rode klaver
• Duizendblad	• Herderstasje	• Madeliefje	• Straatgras
• Gewone kropaar	• Klein kruiskruid	• Muskuskaasjeskruid	• Vogelmuur
• Gewoon biggenkruid	• Klein streepzaad	• Paardenbloem	• Witte dovenetel
• Gewoon jacobskruiskruid	• Kleine maagdenpalm	• Parse dovenetel	
• Gewoon varkensgras	• Klimop	• Reukeloze kamille	
• Grijskruid	• Kluwenhoornbloem	• Ringelwikke	

Een gelukkig nieuw bijenjaar!

Ellen Rodenstein, 't Iemenschoeer

We schrijven alweer 2024! Bij de start van een nieuw kalenderjaar wensen we elkaar alle goeds voor het komende jaar. Daarbij wil ik iedereen ook een mooi en goed nieuw bijenjaar wensen. Bijen houden is immers werken met levende have en de natuur zorgt nogal eens voor verrassingen.

Op het moment van schrijven, is er schaatspret op verschillende plaatsen in Nederland en liggen de bijenkasten bedekt met een mooi wit sneeuwlaagje. Winterse dagen, stilven in de tuin. Alleen vogels en eekhoorns die snoepen van de vogeltaart zorgen voor bedrijvigheid.

Bezige imkers

De imkers zijn al druk bezig met voorbereidingen voor weer een mooi bijenjaar. Zoals herstel en reiniging van materiaal en enkelen bestellen alvast nieuwe koninginnen voor het komende seizoen. Maar eerst zien ze elkaar op de nieuwjaarsbijeenkomst in januari bij boerderij Peeze, de bijenstal van onze vereniging 't Iemenschoeer. En binnenkort worden de cursussen bijenteelt in diverse plaatsen opgestart. Denk hierbij aan de basiscursus,

vervolgcursus, koninginnenteeltcursus, enz. In onze vereniging zijn de cursisten al in kennis gesteld van de cursusdata en de boeken voor de opleiding zijn besteld. Want de theorielessen beginnen al in februari.

Stilte voor de storm dus! Als straks de temperatuur weer gaat stijgen, komen de voorjaarskriebels bij mens en natuur en zien we ook de bijen in alle soorten weer verschijnen!

Bezige bijen

Er zijn heel veel soorten bijen, maar de afbeelding bij dit artikel is toch echt een honingbij! En nee, niet door een sneeuwbuï gevlogen, maar ondergedompeld in stuifmeel. Immers, in winterse omstandigheden vliegen de

dames niet. Ze vliegen des te enthousiaster als het lekker weer is en ze ook nog een goede stuifmeelbron hebben gevonden. De dame op de foto is prachtig vastgelegd door Loes van den Bos. Haar donzige lijfje heeft flink veel stuifmeel opgepakt, doordat ze zich door de stuifmeel-draden heeft bewogen. Daarmee zorgt ze niet alleen voor aanvoer van voedsel in de bijenkast, maar ook voor bestuiving van planten.

Stuifmeel belangrijke voedselbron

Stuifmeel is een belangrijke voedselbron voor honingbijen. Het bevat eiwitten, koolhydraten, vetten, mineralen, aminozuren en veel vitamines. De honingbij leeft van nectar en stuifmeel. De werksters hebben een stuifmeelkorfje aan hun achterpootjes waar ze stuifmeel in kunnen opslaan en meenemen naar de bijenkast. Bij haar terugkeer in de kast zoekt de bij een geschikte cel, dicht bij het broednest, steekt er haar achterpootjes in en wrijft de pollenklompjes uit de korfjes, waarmee de cellen in de raat voor driekwart worden gevuld. De jonge bijen bevochtigen vervolgens het opgeslagen stuifmeel, drukken het

aan en dekken het af met een laagje honing. Bewerkte pollen worden bijenbrood genoemd. De huisbijen voeren de larven in de raat de eerste dagen met koninginnengelei en daarna met een papje van stuifmeel honing en water.

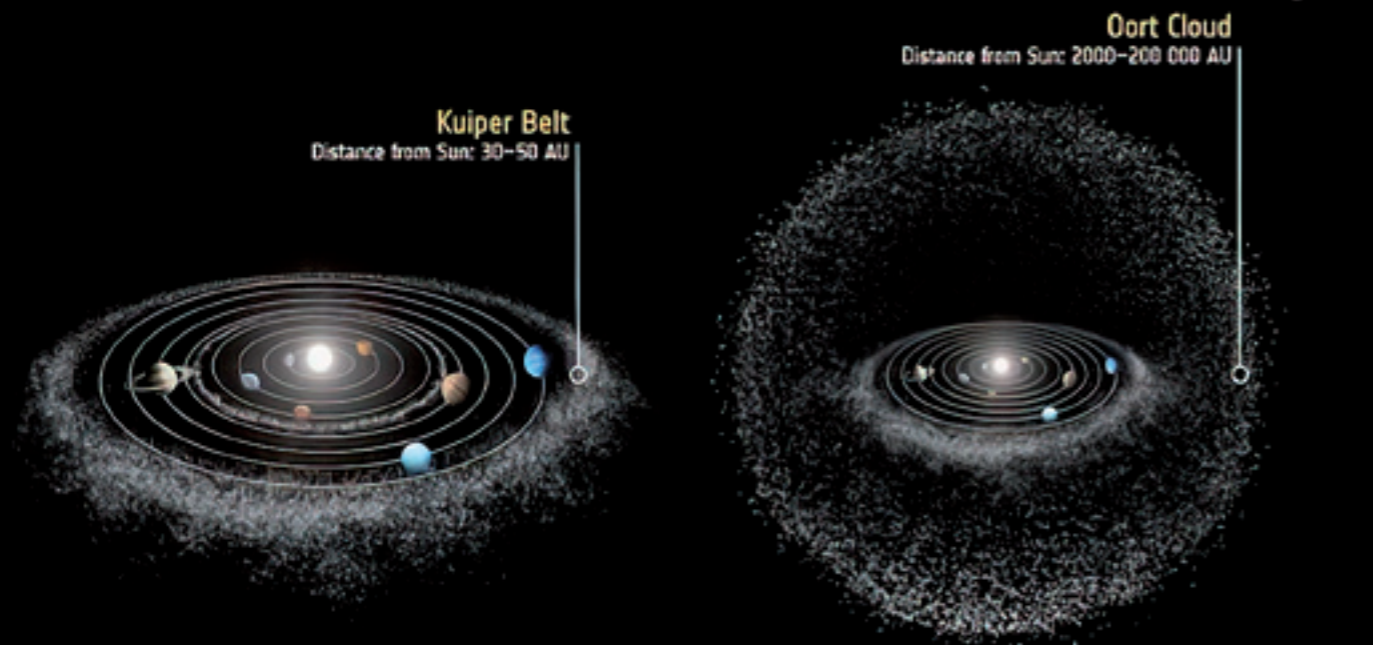
Ook voor mensen is stuifmeel (pollen) gezond. Ik gebruik ze zelf bij het ontbijt in mijn bordje kwark met fruit, honing en havermout.

Stuifmeel is het mannelijke zaad van een bloem. Het stuifmeel dat de werkster op de foto meeneemt, raakt bij bezoek aan een andere bloem de stamper (het vrouwelijke deel). Daarmee bevrucht de bij de plant, zodat er een vrucht kan groeien.

Goede moed

We zijn weer vol goede moed begonnen aan een nieuw bijenjaar. Met het beeld van een honingbij in het verschiet, gehuld in stuifmeel, verheug ik mij op wat komen gaat. Visualiseer het beeld en beleef het mee voor een fantastisch 2024!

Het Kosmische Web: Een Reis door het Universum (deel 1)

Bas Smit, AstronA

Het universum is een wonderlijke plaats. Een onvoorstelbaar uitgestrekte en prachtige wildernis die zich uitstrekt ver voorbij onze aardse horizon. Als liefhebbers van de natuur, zijn we vaak gefascineerd door de sterrenhemel en het mysterie van wat daarbuiten ligt. In dit eerste artikel van twee maken we een reis door de kosmos. Beginnend bij onze eigen achtertuin en het zonnestelsel. We eindigen in het tweede deel bij het kosmische web. Een onvoorstelbaar groot netwerk van filamenten gemaakt van donkere materie, waarin sterrenstelsels en superclusters zijn ingebed als parels aan een ketting.

Ons Zonnestelsel: De Lokale Achtertuin

- **Mercurius** is de kleinste en staat het dichtst bij de zon. Het heeft een zeer dunne atmosfeer en temperaturen kunnen er enorm schommelen.
- **Venus**, vaak beschouwd als de 'tweeling' van de Aarde, heeft een dichte en giftige atmosfeer. Het is de heetste planeet van alle planeten door het broeikas effect.
- **De Aarde**, onze thuisplaneet, is uniek met zijn rijke diversiteit aan leven, water in alle drie de fasen (ijs, water, stoom) en een atmosfeer die geschikt is voor leven.
- **Mars**, de rode planeet, heeft de grootste berg in ons zonnestelsel en is het onderwerp geweest van talrijke missies, op zoek naar tekenen van vroeger leven.

<< De sterren dichtbij huis, met het Alpha Centauri systeem en diverse rode dwergen. (bron: Wikipedia)

Verderop liggen de gasreuzen: Jupiter, Saturnus, Uranus en Neptunus. Deze planeten hebben geen vast oppervlak en zijn voornamelijk samengesteld uit waterstof en helium.

- **Jupiter** is de grootste planeet in ons zonnestelsel, bekend om zijn grote rode vlek, een gigantische storm.
- **Saturnus** valt op door zijn prachtige ringensysteem, samengesteld uit ijsdeeltjes, rotsen en stof.
- **Uranus** en **Neptunus** worden vaak 'ijsreuzen' genoemd vanwege hun grotere gehalte aan 'ijs': water, ammoniak en methaan.

Kuiper gordel

Voorbij Neptunus bevindt zich de Kuiper gordel, een gebied vol met dwergplaneten, zoals Pluto en talloze kleinere objecten. Deze ijsachtige lichamen zijn overblijfselen van de vorming van ons zonnestelsel.

Ons zonnestelsel herbergt ook een groot aantal kometen en asteroïden. Kometen, vaak 'vuile sneeuwballen' genoemd, komen meestal uit de Kuiper gordel of de nog verder gelegen Oortwolk. Asteroïden zijn rotsachtige objecten, voornamelijk gelegen in de asteroïdengordel tussen Mars en Jupiter.

De sterren dichtbij huis

Wanneer we ons blikveld van het zonnestelsel naar buiten richten, ontmoeten we de sterren die het dichtst bij onze eigen zon staan. Deze sterren vormen onze directe kosmische omgeving in de uitgestrekte Melkweg.

Onze Melkweg met in het midden een balk en de daaruit vertrekende spiralen. De positie en omgang van ons zonnestelsel is ook weergegeven. (Bron: wikipedia)

Het dichtstbijzijnde stelsel buiten ons eigen zonnestelsel is het Alpha Centauri-systeem, op slechts ongeveer 4 lichtjaar afstand van de aarde. Dit systeem bestaat uit drie sterren: Alpha Centauri A en B, twee zon-achtige sterren die rond elkaar draaien, en Proxima Centauri, een veel kleinere rode dwerg.

De meest voorkomende soort ster in onze Melkweg zijn rode dwergen. Deze sterren zijn kleiner en koeler dan onze zon en hebben een veel langere levensduur. Vanwege hun lage helderheid zijn ze moeilijk waarneembaar, zelfs met telescopen. Interessant is dat rode dwergen de beste kandidaten zijn voor het zoeken naar exoplaneten die mogelijk leefbaar kunnen zijn.

Sirius, ook bekend als de Hondster, is de helderste ster aan onze nachthemel en bevindt zich op een afstand van ongeveer 8,6 lichtjaar van de aarde. Het is eigenlijk een dubbelsterrenstelsel, bestaande uit de heldere Sirius A en haar zwakkere metgezel, Sirius B, een witte dwerg.

Onze Melkweg: Een spiraal van sterren

Onze Melkweg is een uitgestrekte stad van sterren, een spiraalstelsel met een schat aan sterren, planeten, nevels en andere astronomische wonderen. Het is ons thuis in het universum.

De Melkweg is een balkspiraalstelsel, wat betekent dat het een heldere balk van sterren in het midden heeft, met spiraalarmen die zich daaruit uitstrekken. Deze armen zijn plekken waar nieuwe sterren worden geboren uit enorme wolken van gas en stof.

- Het galactisch centrum: In het hart van de Melkweg sterrenstelsel ligt een dicht bevolkt centrum met oudere sterren. Verborgen in het midden is een supermassief zwart gat, Sagittarius A*, dat een cruciale rol speelt in de dynamiek van ons stelsel.
- Spiraalarmen: Onze zon bevindt zich in de Orion-arm, een van de kleinere spiraalarmen. Andere bekende armen zijn de Perseus-arm en de Sagittarius-arm, elk met hun eigen unieke kenmerken en sterrenpopulaties.

Met naar schatting 100 miljard sterren in de Melkweg, is de diversiteit aan sterren verbazingwekkend. Van jonge, hete blauwe sterren tot oude, koele rode dwergen. De Melkweg is een broeinest van stellaire activiteit.

Onze eigen zon is slechts één van de ontelbare sterren in de Melkweg. Gelegen ongeveer halverwege de rand van de Melkweg, biedt onze positie in de Orion-arm ons een veilige en stabiele omgeving, ver verwijderd van de extreme omstandigheden in het galactische centrum.

Talloze nevels

Verspreid over de Melkweg zijn talloze nevels, de kosmische kwekerijen waar sterren worden geboren. De bekende Orionnevel, een plek waar nieuwe sterren

worden gevormd, is een voorbeeld van de spectaculaire nevels in onze Melkweg.

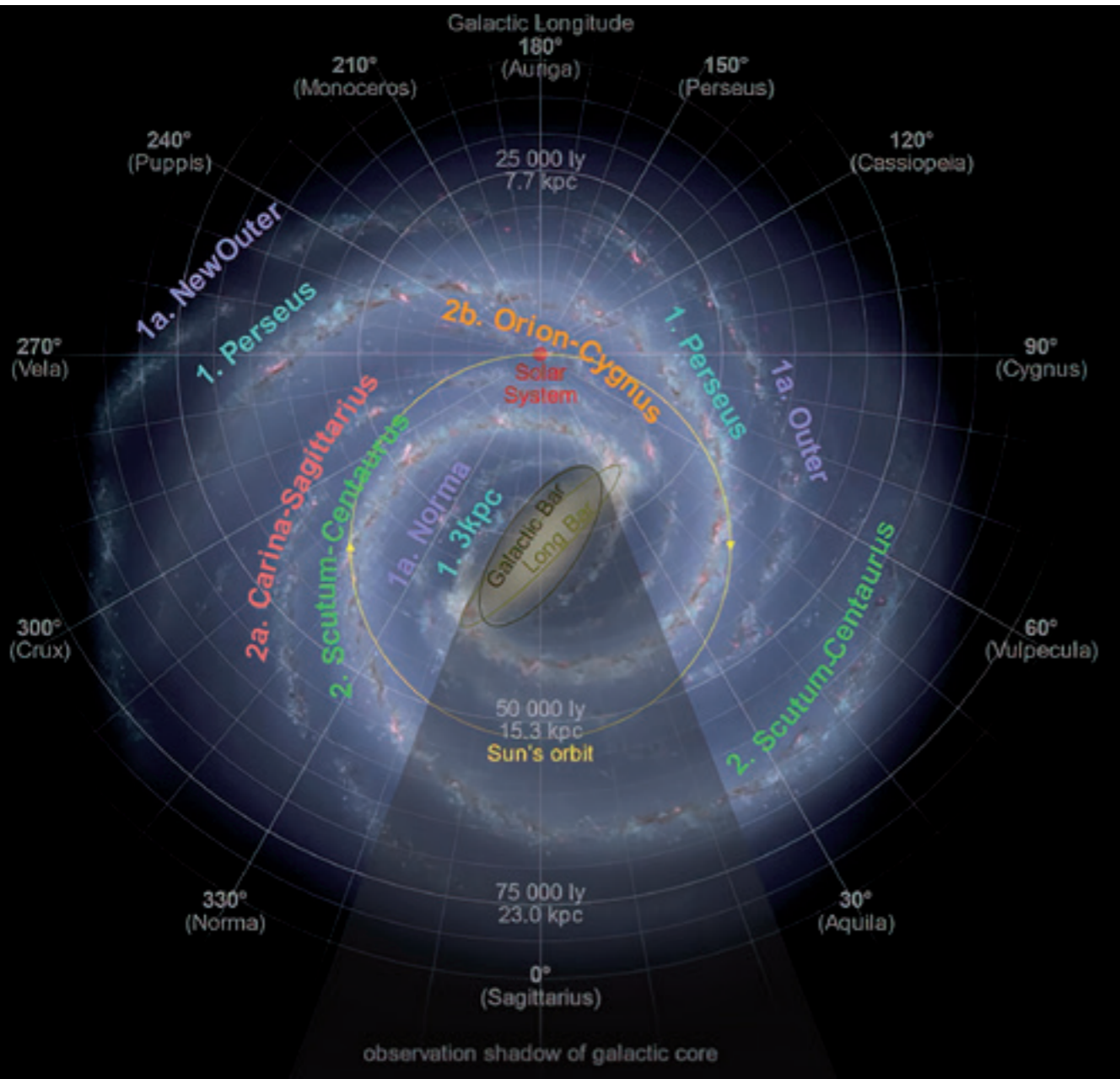
Interstellair medium

Tussen de sterren bevindt zich het interstellair medium, een mix van gas en stof dat essentieel is voor de vorming van nieuwe sterren en planeten. Dit medium speelt een sleutelrol in de levenscyclus van sterren. De beweging van sterren en gas in de Melkweg heeft aanwijzingen gegeven voor het bestaan van donkere materie.

Deze onzichtbare substantie oefent zwaartekracht uit, maar straalt geen licht uit, en het is een cruciaal onderdeel van de massa van de Melkweg.

De volgende keer...

In deel twee van het Kosmische Web gaan we nog grotere structuren verkennen in ons universum. Van de lokale sterrenstelsels als Andromeda en Triangulum, tot aan clusters van sterrenstelsels en kosmische filamenten uitstreckende over honderden miljoenen lichtjaren.

Ons gehele zonnestelsel met zon, planeten, de Kuiper Gordel met dwergplaneten en de Oort Wolk waar kometen ontstaan. (bron: Wikipedia)

Mediator | Trainer | Coach

www.HanRottink.nl | 06 20439985

Samenwerking is de sleutel tot succes van een organisatie, project of team.

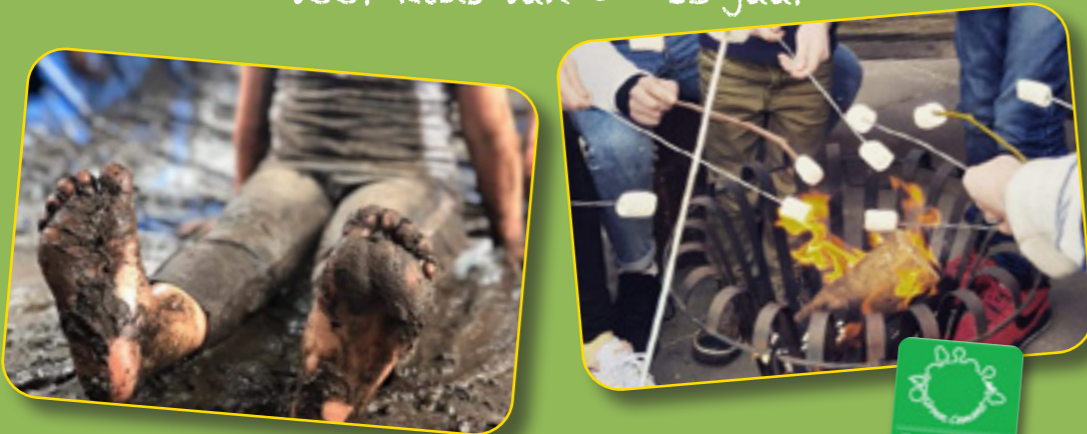
Met training, coaching en mediation ondersteunt **Han Rottink** organisaties in hun ontwikkeling, teams in hun teamprocessen en individuele mensen in hun persoonlijke groei.

“Alleen ga je sneller, samen kom je verder”

Kinderopvang High Five!

Staan en Opvallen!
voor kids van 0 - 13 jaar

www.kovhighfive.nl

Almelo: Roskamstraat 3 - T: 0546 648460 & Schoolstraat 44 - T: 0546 432976

Activiteiten

De zes verenigingen hebben samen een heel gevarieerd en breed activiteitenaanbod voor hun leden (samen bijna 1.000) en belangstellend publiek.

Vaste activiteiten van Nivon

Onderstaande binnenshuis-activiteiten vinden plaats in het Natuurhus:

- Maandag 13.30 uur: Olieverfschilderen
Informatie via Marjolein Haaksman, 06 46 03 16 14, marjolein.haaksman@live.nl
- Dinsdag 13.30 uur: Patchwork en quilten
Informatie via Janny Hammink, 0546 81 04 32, henkhamm@hetnet.nl
- Diverse keren op donderdag 14.00 uur: Leeskring
Informatie via Hannie Snel, 0546 45 97 59, hanniesnel@gmail.com

(Vertrek)adressen activiteitenkalender:

Natuurhus	Hagenborgh 4, 7607 JT Almelo
Astrona	Noordikslaan: Noordikslaan 47, Almelo
Beeklust:	Kinderboerderij/Stadsboerderij/Park: parkeren bij Ledehoerslaan 3, Almelo
Canisius:	Langs het Slot tussen Canisius en MTF Automobielen
Doepark De Hagen:	Hagenborgh 4, 7607 JT Almelo tegenover de Wok, Almelo
Erve Peeze:	Informatiecentrum de Doorbraak, Wolbeslanden 5, 7627 PS Bornerbroek
Fayersheide:	Walstraat, Vriezenveen
Frans op den Bult	Hengelosestraat 6, 7561 RT Deurningen
Korenmolens:	Korenmolen 'De Hoop', Nieuwstraat 71a, Almelo
Kwekerij de Aadijk	Almeloseweg 75, Almelo
Kriekenhaar Natuurvriendenhuis:	Kriekenhaar 11, Bornerbroek
Meesterhuis:	Ypeloschoolweg 2a, parkeren bij het Akkerhus (naast de school de Akkerwal)
Noordikslaan:	Noordikslaan 47, Almelo
NS-Station:	Voorzijde NS-station (centraal) Almelo
Ootmarsum:	Parkeerplaats hoek Oldenzaalsestraat en Wolfsbree
Oude weverij:	Sluiskade NZ 14, Almelo
De Pook:	Kanaal Almelo-Nordhorn, ter hoogte van het einde van de Gravenallee
Schelfhorst:	Winkelcentrum Schelfhorst, Ingang oostzijde (sporthal)
Stadsboerderij Erve van Marle,	Mooie Vrouwenweg 45 Almelo
Zwembad:	Het Sportpark, Sluiskade NZ 126, Almelo

IVN - KNNV excursieprogramma

- Als de excursie per auto is, worden de deelnemers (ook de automobilisten) vriendelijk verzocht zich aan te melden.
- Bij de dagexcursie lunchpakket en drinken meenemen.
- Houd te allen tijde rekening met het weer en de weersverwachting.
- Waar nodig: minimaal 24 uur van te voren aanmelden.
- Instappen? Carpoolen op basis van het delen van de reiskosten.

Hieronder vindt u de activiteitenkalender. De meest actuele versie vindt u op www.natuurhusalmelo.nl

Tip! De activiteitenkalender is uitneembaar, dus bewaren aan het prikbord kan!

MAART 2024

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Anmelding	Vereniging	Kosten
zo 17	Excursie mossen	10.00-12.00	Parkeerplaats Gravenallee	Ron Poot, ronpoot@gmail.com of via 06 22 99 71 49 (maximaal 25 personen) info@astrona.nl	IVN/KNNV AstronA	gratis www.astrona.nl
do 21	Sterrenkijkavond voor leden en lezing	19.30-22.00	Natuurhus	www.natuurhusalmelo.nl	NIVON	€ 15,00 incl. 1 kop koffie/thee
vr 22	Eetcafé	17.30-19.00	Natuurhus	www.natuurhusalmelo.nl	NIVON/Natuurhus	€ 4,-
za 23	Lammetjersdag Lemele	10.00-12.00	Natuurhus	www.natuurhusalmelo.nl	Natuurhus	gratis
t/m ma 25	Expositie foto's 'Winter in Nederland'	tijdens opening	Natuurhus	www.natuurhusalmelo.nl	Natuurhus	gratis
25/03 t/m 22/04	Educatie vlinders en expositie schilderijen Surinaamse vlinders	tijdens opening	Natuurhus	www.natuurhusalmelo.nl	Natuurhus	gratis
wo 27	Informatieavond Kwekerij Van der Velde	19.30-22.00	Natuurhus	niet nodig	Groei & Bloei	leden € 2,50 niet leden € 5,-

APRIL 2024

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Anmelding	Vereniging	Kosten
zo 7	Weidevogelexcursie Overtoom	8.30-12.00	Woonboulevard tegenover cameraexpres	Ben van Veenen, 06 21 88 25 51 Laura.brummhuis@gmail.com of via 06 30 52 03 22 (max. 20 personen)	IVN/KNNV	op basis van carpoolen
zo 14	Scharrelkids verzamelen zwerfafval/magneetwissen	10.00-12.00	Natuurhus	Scharrelkids.ivn.almelo@gmail.com	IVN	leden gratis, niet leden € 3,- reiskosten
zo 14	Wandelen	10.00-14.00	NS station	info@nivonalarmelo.nl of via 06 18 78 30 09	NIVON	€ 15,- incl. koffie
wo 17	Eetcafé	17.30-19.00	Natuurhus	info@natuurhusalmelo.nl	NIVON	gratis
do 18	Sterrenkijkavond en/of ledenavond	19.00-22.00	Natuurhus	lederen welkom, aanmelden verplicht info@astrona.nl	AstronA	gratis
za 20	Plantenruil	10.00-10.30	Stads-boerderij Beeklust	niet nodig, planten inbrengen vanaf 9.30 uur	Groei & Bloei	gratis
zo 21	Tankenberg	9.00-12.30	Woonboulevard tegenover cameraexpres	Martin Mulder, 06 51 48 34 63 (max. 20 personen)	IVN/KNNV	op basis van carpoolen
ma 22 t/m ma 3	Expositie foto's vlinders door A. Wielemaker	tijdens opening	Natuurhus	www.natuurhusalmelo.nl	Natuurhus	gratis

MEI 2024

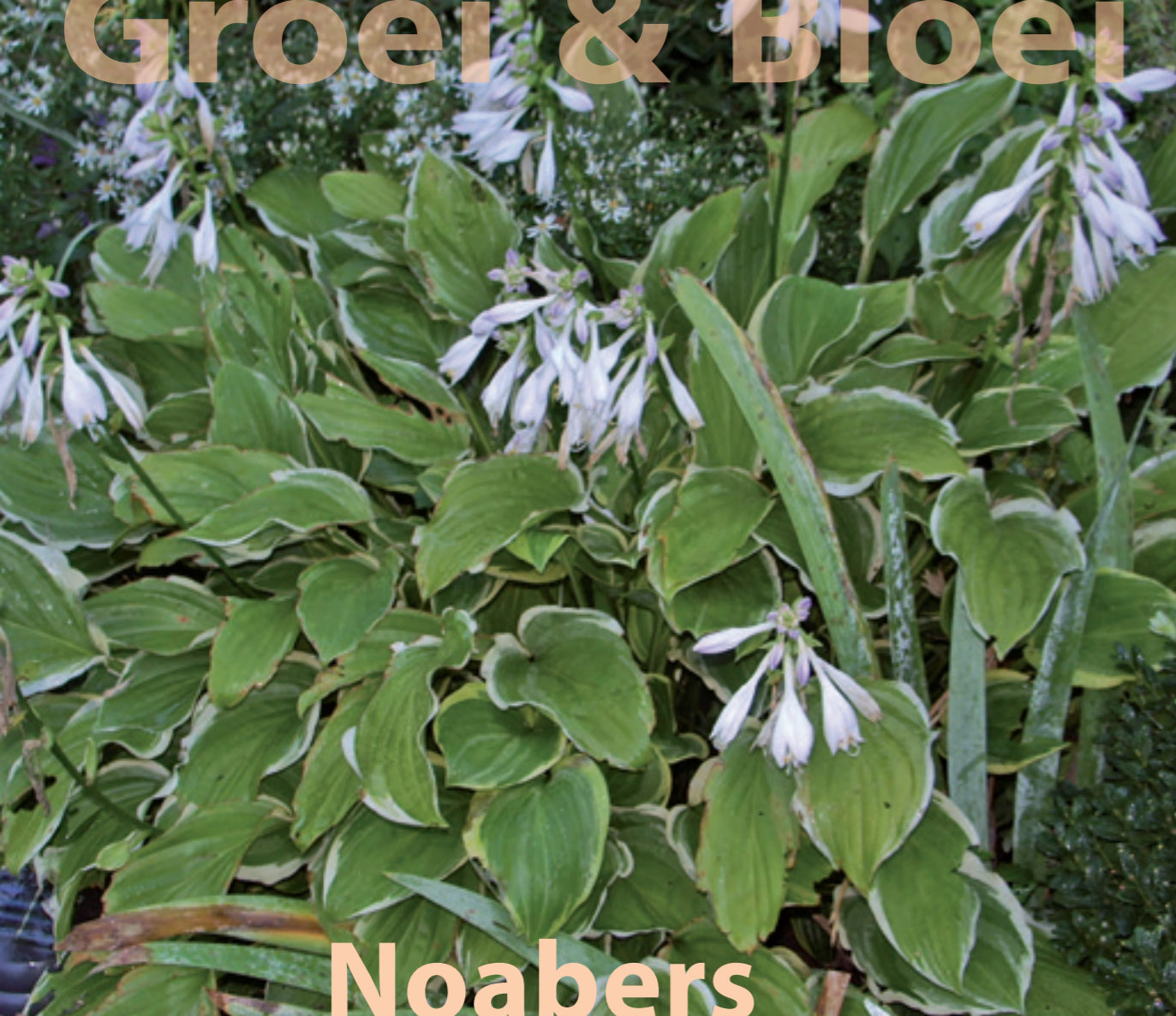
Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Anmelding	Vereniging	Kosten
wo 1	Kinderdoemiddag Natuurfotografie voor kinderen	14.00-16.00	Natuurhus, zaal AA	actie@almelo.nl	IVN	gratis
vr 3	Lezing 'Geschiedenis van de migratie' R. Fens	19.30-22.00	Natuurhus	www.natuurhusalmelo.nl	NIVON	www.natuurhusalmelo.nl
di 7	Hoe de weidebeekijffer van Almelo een groenblauwe stad maakt	19.30-21.00	Natuurhus	www.natuurhusalmelo.nl	IVN/Natuurhus	gratis
wo 8	Lezing Biodiversiteit	19.00-22.00	Natuurhus	www.natuurhusalmelo.nl	't Iemenschouer	www.natuurhusalmelo.nl
za 11	Reestdal kleinschalig rivierenlandschap	9.00-16.00	Zwembad Sportpark	Martin Mulder, 06 51 48 34 63 Max.20 personen	IVN/KNNV	op basis van carpoolen
zo 12	Lentefair	13.00-17.00	Doepark de Hagen	niet nodig	Groei & Bloei	gratis
do 16	B50 + basisschool Kabouterpad: Vogels, nesten en eieren	15.00 - 16.30	Natuurhus	activiteiten.ivn.almelo@gmail.com	IVN	gratis
do 16	Ledenavond/lezing	19.30-22.00	Natuurhus	info@astrona.nl	AstronA	www.astrona.nl
vr 17	Eetcafé NIVON	17.30-19.00	Natuurhus	www.natuurhusalmelo.nl	NIVON / Natuurhus	€ 15,- incl. 1 kop koffie/thee
zo 19	Scharrelkids: Spelen met elementen	10.00-12.00	Doepark de Hagen	Scharrelkids.ivn.almelo@gmail.com	IVN	leden gratis, niet leden € 3,-
za 25	Excursie Plantentuin Esveld in Boskoop	volgt	volgt	www.almelo.groei.nl	Groei & Bloei	volgt

JUNI 2024

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Anmelding	Vereniging	Kosten
ma 3-6 t/m ma 1-7	Expositie kinderen maken foto's	tijdens opening	Natuurhus	niet nodig, tenzij er activiteiten in de zaal zijn	Natuurhus	gratis
zo 9	Scharrelkids (7-12 jaar): Slootjesdag	10.00-12.00	volgt	Scharrelkids.ivn.almelo@gmail.com	IVN	leden gratis, niet leden € 3,-
ma 10 t/m zo 16	Nationale slootjesdagen	volgt	volgt	www.natuurhusalmelo.nl	Natuurhus / NME	www.natuurhusalmelo.nl
wo 19	Midzomeravond wandeling	18.30-21.30	Zwembad het Sportpark	Laura Brummhuis, Laura.brummhuis@gmail.com of via 06 30 52 03 22 Henri Jansen, 06 20 08 00 33 Maximaal 20 personen	IVN/KNNV	op basis van carpoolen
do 20	Leeskring Hannie Snel	14.00-16.00	Natuurhus	hanniesnel@gmail.com	NIVON	leden NIVON gratis
do 20	Ledenavond/lezing	19.30-20.00	Volgt	info@astrona.nl	AstronA	volgt
vrij 21	Eetcafé op 21 juni	17.30-19.00	Natuurhus	Via website Natuurhus	NIVON/Natuurhus	€ 15,00 incl. 1 kop koffie/thee
za 22 en zo 23	Open Tuinen weekend	11.00-17.00	deelnemende tuinen: zie www.almelo.groei.nl	niet nodig	Groei & Bloei	gratis

JULI 2024

Datum	Activiteit	Tijd	Plaats/vertrek	Anmelding	Vereniging	Kosten
ma 1 t/m ma 30-9	Expositie glaskunst van Annelieke Huurman	tijdens opening	Natuurhus	niet nodig, tenzij er activiteiten in de zaal zijn	Natuurhus	gratis
zo 7	Bemplanten	10.00-15.00	Doepark de Hagen	Ron Poot, via 06 22 99 71 49 of ronpoot@gmail.com maximaal 20 personen	KNNV	gratis
zo 7	Landelijke Zonnekijkdag	14.00-16.00	Natuurhus	www.astrona.nl	AstronA	volgt

Noabers

Elizabeth Luitsz, Groei & Bloei

Al twee jaar achter elkaar is er een Noaber-middag georganiseerd door de afdelingen Almelo, Enschede-Losser, Hengelo en Oldenzaal van Groei & Bloei. Het is heel leuk om zo samen te werken met onze noabers. We kunnen een wat duurdere activiteit aanbieden en we leren elkaar wat beter kennen. We rekenen op veel belangstelling, zowel van leden als niet leden.

In 2022 was er een heel druk bezochte lezing door Vera Greutink over de eetbare tuin en vorig jaar vertelde Martijn Aalbrecht over de wereld van het voedselbos. Het waren allebei heel geslaagde middagen en we vinden het dan ook leuk hier weer een vervolg op te geven.

Schitteren in de schaduw

Tijdens de lezing op 6 april neemt Cor van Gelderen van Plantentuin Esveld in Boskoop ons mee in de mogelijkheden van tuinieren in een schaduwtuin. Hij heeft zojuist het boek "Schitteren in de schaduw" uitgebracht. Dit boek vormt de leidraad voor deze middag.

In de schaduw van bomen, aan de noordkant van de schutting of van die te hoge schuur van de burens, daar wil het nooit zo goed groeien allemaal. Planten blijven toch een beetje achter of erger nog, ze doen het helemaal niet. Dat is vaak toch een kwestie van de juiste plant op de juiste plaats zetten. In deze lezing gaat het over de schaduwtuin. Welke vaste planten geven een kleurtje aan de tuin, ook als er vrijwel geen zonnestraaltje komt. Wat voor klimplanten kunnen goed in de schaduw groeien? Er zijn natuurlijk meer dan genoeg interessante en prachtige planten die van nature de zon liever mijden. Maar de ene schaduw is de andere niet, droge schaduw of een vochtige bosbodem, het is nogal een verschil.

Excursie naar Boskoop

Als vervolg op deze lezing bieden we op 25 mei een excursie naar Boskoop aan om o.a. de kwekerij van Cor van Gelderen te bezoeken. Deze kwekerij bestaat al 150 jaar en wordt gevormd door een vijftal eilandjes die met nostalgische bruggetjes met elkaar zijn verbonden. Zeker een bezoek waard.

Datum lezing: 6 april 2024

Tijd: 14.00 - 17.00 uur

Locatie: Frans op den Bult, Hengelosestraat 6, Deurningen

Kosten: bij vooraanmelding leden € 5,- en niet-leden € 7,50, inclusief koffie bij ontvangst.

Aanmelden kan vóór 26 maart op info@almelo.groei.nl.

Kaarten aan de zaal kosten € 7,50 voor leden en € 10,- voor niet-leden.

Leesvoer

Henri Jansen, IVN/KNNV

Bij ons viel gisteren een nieuw boek 'De fossiele zeezoogdieren van Nederland' op de mat. Als burgerwetenschapper in de paleontologie ben ik daar heel blij mee. Het boek is goed leesbaar met mooie afbeeldingen en een mooie aanvulling in mijn boekenkast.

Niet dat het aantal fossielen van zeezoogdieren in mijn collectie groot is. Hooguit een paar wervels en een enkel stukjes rib. Twente is niet dik bezaaid met deze fossielen, maar iets zuidelijker in de Achterhoek waren meer kansen. Daar waren vroeger verschillende kleigroeves rond Neede, Eibergen, maar ook bij Winterswijk, waar veel zeezoogdierfossielen zijn gevonden. Daardoor ligt er in de Museumfabriek in Enschede één van de grotere collecties zeezoogdierfossielen van Nederland.

Menselijke evolutie

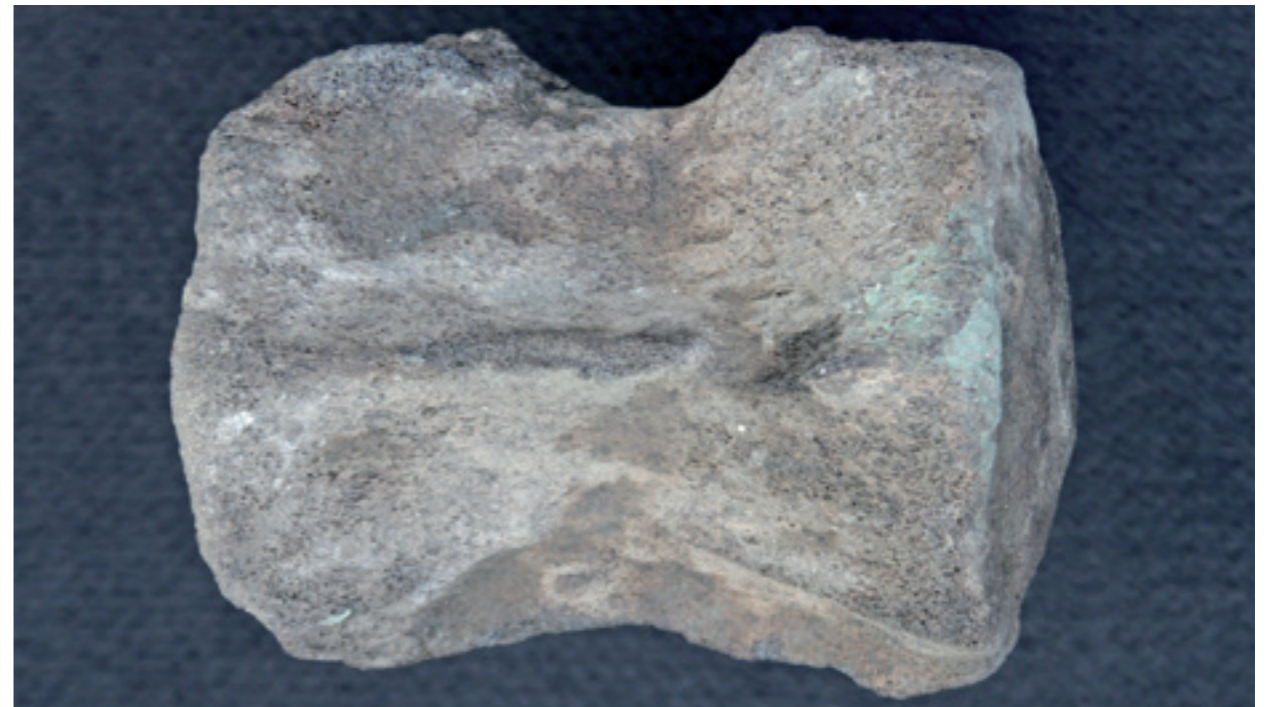
Diezelfde dag kocht ik bij de kringloop een interessant boek, 'The Cambridge Encyclopedia of Human Evolution'. Dit boek past helemaal bij mij. Ik heb een bijzondere belangstelling voor menselijke evolutie, maar ook voor alle apen. En speciaal voor die apen die in onze evolutielijn staan, de hominidae, oftewel de hogere apen. Dat zijn de chimpansees, bonobo's, gorilla's in de eerste lijn, in de tweede lijn de orang-oetans en gibbons). Ik vind het zelf zeer intrigerend dat we 99% van ons DNA delen met de chimpansee en er zijn veel eigenschappen die we altijd nog samen delen. Ongeveer 6 miljoen jaar geleden zijn we uit elkaar gegroeid, maar we hebben dus wel een gezamenlijke voorouder.

Ook betekent dat, dat er tussen de chimpansee en jou en mij enkele tientallen verschillende soorten hominiden hebben geleefd, voordat pakweg 300.000 jaar geleden Homo sapiens het levenslicht zag. Uiteraard is ook de chimpansee verder geëvolueerd, maar met die materie ben ik minder bekend. Daar kan die encyclopedie mij dan mooi mee verder helpen.

Het is vandaag 20 december 2023, de donkere dagen voor kerst, het stormt en het regent pijpenstelen, zelfs op de Schelfhorst stijgt het water tot boven het maaiveld. Het weer bracht de twee boeken samen, alle tijd om ze te lezen en door te kijken. Evolutie staat nooit stil, wij zijn allemaal tussenvormen naar de volgende generaties.

Als wij ons nu eens in de richting van zeezoogdieren evolueren, wordt het water nog meer ons domein dan dat dat op een dag als vandaag al is. Heerlijk met onze snuit het water doorsnijden op weg naar de volgende golf, ik denk dat dat het gevoel is wat zeilers ook hebben als ze de volgende golf doorklieven.

<< Een stukje rib van een onbekend zeezoogdier met als bijzonderheid dat het dier ten prooi is gevallen aan een haai. Dit is te herkennen aan de diepe scherpe bijtsporen in de rib, zelfde locatie en periode.

Twee flinke wervels van de staart van een walvis uit het midden mioceen (± 16 miljoen jaar geleden) van Miste-Winterswijk.

Reigersbek

Ron Poot, KNNV

Al in april kun je verrast worden door de frisse roze bloemen van de gewone reigersbek. In de berm, op een dijk of langs een akker. Overal waar de zon komt, kun je ze tegenkomen.

De reigersbek is lid van de vermaarde geraniumfamilie. De tuin- en kamerplanten van deze familie zijn overbekend, maar de wilde soorten een stuk minder, omdat ze veel kleiner zijn. Best jammer, want in schoonheid doen die kleintjes echt niet onder voor de grotere gekweekte familieleden.

De bloemen van reigersbek zijn felroze en zeker in het vroege voorjaar echte 'eyecatchers'. Op open zonnige plekken kunnen ze soms massaal voorkomen en het gras roze kleuren. De bloemen hebben vijf kroonbladen en vijf kelkbladen, vijf stempels en tien meeldraden. Vijftaligheid is echt een familietrekje van de geraniumachtigen. Wat dan weer grappig is bij reigersbek, is dat de bloemblaadjes niet allemaal even groot zijn.

Opvallende vrucht

Een ander familiekenmerk is de opvallende vrucht. De letterlijke vertaling van 'geranium' is 'kraanvogelbek' en dat is vanwege de vorm van de vrucht. Die is lang en puntig en lijkt daardoor wel op de snavel van een kraanvogel, reiger of ooievaar. In de vrucht vind je vijf dopvruchtjes, aan de voet van de snavel. Elke vrucht zit vast aan een draadje, die bovenaan de snavel vastzit. Als de vrucht rijp is, krullen die draadjes spiraalvormig op en slingeren ze de vruchten weg, de wijde wereld in.

De bladeren van de reigersbek zijn langwerpig en veervormig gedeeld in fijne slippen. Dat is een verschil met de ooievaarsbekken, een ander plantengeslacht binnen deze familie, waarbij de bladeren meer rond van vorm zijn en handvormig gedeeld.

Duinreigersbek

Ook in de duinen kom je reigersbek veel tegen. Daar ziet de bloem er echter net iets anders uit. Zo ontbreken die twee opmerkelijke vlekken op de kleinste bloemblaadjes. Het is een ondersoort met de naam duinreigersbek.

Kleverige reigersbek

Nog een andere reigersbek is de kleverige reigersbek. Deze komt ook voornamelijk in de duinen voor. De bladeren van deze planten zitten vol klierharen en voelen daardoor kleverig aan. Je ziet het al voordat je het voelt. De planten zitten vol met vastgekleefde zandkorrels.

Scharrelkids

Meedoen? Meld je aan via scharrelkids.ivn.almelo@gmail.com tot twee dagen voor de activiteit.

Florinda te Riele, IVN Almelo

Afval verzamelen en magneetvissen

Erger jij je ook wel eens aan al het plastic afval of de lege blikjes die zomaar op straat of in de natuur worden gedumpt? Heb je hart voor de natuur en wil je bijdragen aan een schonere omgeving? Kom dan op 14 april naar het Natuurhus en doe een rondje met de Scharrelkids om de omgeving van het Doepark een stukje schoner te maken. De jongste kinderen gaan met een afvalgrijper aan de slag. De oudere kinderen gaan ook in de Aa kijken wat voor afval daar allemaal ligt met een grote magneet gaan we metaalvissen. Aan het einde van de bijeenkomst wordt het harde werken met iets lekkers beloond en gaan we bij elkaar kijken wie de 'mooiste' vondsten heeft gedaan.

Datum: zondag 14 april
Tijd: 10.00 - 12.00 uur
Locatie: Doepark

Spelen met de elementen

De vier elementen water, vuur, aarde en lucht vinden we in verschillende vormen en soorten om ons heen. Op deze dag staan we stil bij de verschillen tussen deze oerelementen en hoe ze invloed hebben op elkaar in de natuur. We gaan hierbij vooral de mouwen opstropen en als het kan ook de broekspijpen. Spelenderwijs gaan we allerlei proefjes doen en onderzoeken hoe deze elementen met elkaar samenwerken.

Datum: zondag 19 mei
Tijd: 10.00 - 12.00 uur
Locatie: Doepark

Slootjesdag

Slootjesdag is een jaarlijks terugkerende landelijke activiteit van het IVN waarbij we met schepnetten aan de slag gaan om zo veel mogelijk waterbeestjes te kunnen ontdekken in de plassen en sloten. We doen dit niet alleen omdat het waterleven zo veelzijdig en fascinerend is, maar ook omdat we hiermee kunnen bijdragen aan het landelijke onderzoek naar het waterkwaliteit dat elk jaar wordt uitgevoerd. Op welke locatie we dit gaan doen dit jaar wordt later bekend gemaakt.

Datum: zondag 9 juni
Tijd: 10.00-12.00 uur
Locatie: volgt

Kijk voor meer informatie over tijd en locatie op: www.ivn.nl/afdeling/almelo.

Sneeuwklokje (Galanthus nivalis)

Wiepke van de Vliet, IVN Almelo

Sneeuwklokjes luiden de winter uit!

Sneeuwklokjes prijzen de lentebroed!

Sneeuwklokjes luiden de lente in!

Sneeuwklokjes groeten de Meikoningin!

(F. Rutten)

Als een ijskoude wind, vergezeld met regen, hagel of sneeuw over het Twentse landschap jaagt, beginnen onder de grond de bollen van de sneeuwklokjes zich te roeren. Vastberaden banen de stengels zich een weg door de aarde. Zelfs een flink pak sneeuw kan hen niet deren. Zo kan het gebeuren dat er de ene dag nog niets te bespeuren valt en dat je de volgende dag de bloemknopjes boven de grond ziet verschijnen. Binnen een paar dagen kun je dan genieten van de witte, bungelende klokjes aan de iele stengeltjes. In de winter moet je elke dag een blik in de tuin werpen, anders loop je kans dit winterse witte wonder te missen.

Het sneeuwklokje is een oud siergewas en is afkomstig uit de mediterrane streken (Zuid-Europa en Klein Azië) en de gebieden rond de Zwarte Zee. De plant werd later in ons land als sierplant ingevoerd en geteeld in bij herenhuizen, in kloostertuinen en stinsen. Dat zijn buitenplaatsen. In ons land komen deze stinsenplanten nu in bijna elke tuin voor. Zelfs in het wild is het sneeuwklokje in bijna heel Europa in beschaduwde, grazige bossen en struikgewas en zelfs langs beken te vinden.

Beschrijving van de plant

Het sneeuwklokje is een overblijvend bolgewas. De bol is de voorraadschuur, waaruit de plant zijn voedsel haalt en kan daarom zo vroeg bloeien. De bloeitijd is tussen januari en april. De plant wordt dan nog niet gehinderd door de bladeren van bomen en struiken. De vruchten bevatten veel zaadjes, die meestal vlak bij de moederplant op de grond vallen, zodat zich daar een kolonie kan vormen. De zaden bevatten een hoornachtig aanhangsel, die graag door mieren wordt gegeten. Als de bladeren aan de bomen en struiken komen, trekt het sneeuwklokje zich weer terug in zijn aardse bolletje.

Alle energie moet geïnvesteerd worden om hem de kracht te geven het volgend jaar opnieuw te kunnen bloeien. De bloemen van het sneeuwklokje lijken wit, maar zijn het ook weer niet. Wanneer je een bloemblaadje fijnknijpt, komt er glashelder sap uit. We knippen namelijk de lucht weg, die zich in het blad bevindt en de witte kleur veroorzaakt.

De luchtbelletjes weerkaatsen het invallende licht in alle richtingen en dit verstrooide licht zien wij als wit.

Hoe komt het sneeuwklokje aan zijn naam?

De naam is niet zo moeilijk te verklaren, gezien de sneeuw witte, klokvormige bloempjes. De geslachtsnaam Galanthus is samengesteld uit het Griekse gale (=melk) en verwijst naar de kleur van de buitenste bloemblaadjes. De Latijnse soortnaam nivalis (nix = sneeuw) heeft te maken met het groeien in of bij sneeuw.

In Twente vind je de namen sneeklökskes en iesbrekkerkes. In Stellingwerf (Friesland), waar ik geboren ben, is men bijzonder gecharmeerd van dit mooie plantje. Deze wordt daar ook wel 'het mooie meisje' genoemd. Op Walcheren noemt men het sneeuwklokje zomerzotje, omdat de plant zo vroeg tevoorschijn komt om de zomer aan te kondigen.

Volgens de plantenkalender zouden de sneeuwklokjes op 2 februari moeten bloeien. Men kweekte ze in kloostertuinen om de bloemen als versiering te gebruiken op het feest van Maria Lichtmis. Volgens een oude legende verscheen na de zondeval een engel in de tuin van Eeden en ademde op de gevallen sneeuwvlokken. Nadat de engel verdwenen was, verschenen de sneeuwklokjes op die plekken, waar ze stonden.

Giftig

Maar, het lieflijke sneeuwklokje is niet zo onschuldig! De bol en het blad bevatten giftige stoffen (alkaloïden), die ontregeling van de spijsvertering veroorzaken: braken en diarree.

De bol is dus niet eetbaar. Bovendien smaakt de bol afschuwelijk, zodat zelfs vraatzuchtige dieren zich hieraan niet vergrijpen. Ook moet je oppassen voor het water, waarin een bosje sneeuwklokjes heeft gestaan. Je kunt het niet drinken!

Legendes

Toen God alles (gras, planten en bloemen) geschapen had, maakte hij ook de sneeuw en zei: "De kleur moet ge u zelf maar zoeken, ge dekt toch alles toe." De sneeuw ging naar het groene gras en zei: "Geef mij uw groene kleur," maar het gras weigerde. Ook de roos, het viooltje en de zonnebloem wilden hun kleur niet afstaan. Zo kwam hij ten einde raad bij het sneeuwklokje en die

klaagde: "Indien niemand mij een kleur geeft, zo zal 't mij gaan als de wind, die slechts daarom zo boos is, omdat men hem niet ziet!" Het sneeuwkllokje kreeg medelijden en zei: "Wanneer ge mijn kleur wilt hebben, kunt ge haar nemen." Zo kreeg de sneeuw haar witte kleur en werd de vijand van alle bloemen.

In de oudheid zag men het sneeuwkllokje als een bescheiden lentebode. De boodschap, die dit charmante plantje overbracht, was: "Verheug je in het heden en op de toekomst, maar gun nare herinneringen aan een donker verleden en geen plaats in je hart. Het sneeuwkllokje wordt ook wel het symbool genoemd van het vertrek van de winter en de komst van de lente."

Een paar regels uit een sprookje van Andersen (1866): "Het was winter, de lucht was koud en de wind scherp, maar binnenshuis was het warm en lekker; daar lag de bloem, ze lag in haar bol onder aarde en sneeuw. Op zekere dag viel er regen: de druppels drongen door de sneeuwlaag in de aarde, raakten de bloembol en brachten bericht van de lichtwereld daarboven. Spoedig drong de zonnestraal teer en spits door de sneeuw tot de bol door en prikte in zijn neus. "Binnen!" zei de bloem. "Ik kan niet binnenkomen", zei de zonnestraal. Ik ben niet sterk genoeg om de deur te openen. Tegen de zomer word ik sterk."

Een gedicht van N. Voerman (1910):

*Bij vroege voorjaarszonneshijn
dan luiden er lieve klokjes klein.
Zij wieg'len zachtjes heen en weer
op slanke steeltjes, rank en teer:
"Bim, bim, bam!"*

*Dan dwar"len vlokken door de lucht,
dan zwijgt dra het zachte klokgerucht
tot weer de zonne vriend'lijk licht.
dan luiden ze allen lieflijk zacht:
"Bim, bim, bam!"*

*Het dom'lend bijtje rekt zich uit
en luistert naar klingelend geluid.
't Verlangt naar warme zonneshijn
en fluistert: "Zou 't lente zijn?"*

**UW BIOLOGISCHE
KRUIDENIER
IN CENTRUM ALMELO**

Hans' Natuurvoeding

**BIOLOGISCH AVONTUUR VOOR AL UW
DAGELIJKE BOODSCHAPPEN**

Wij verkopen producten uit de biologische landbouw waar product, kwaliteit en respect voor mens, dier en plant voorop staat.

www.hansnatuurvoeding.nl
Schuttenstraat 4, 7607 JA Almelo
Tel.: 0546 810025

Openingstijden:
ma t/m vrij 09.00 - 18.00 uur
Zaterdag 09.00 - 17.00 uur

Markthandel Hans Wesselink

Aardappelen en fruit

Ook voor Uw fruitmanden

Bestellingen worden ook thuis gebracht

Tel: 0546 822 523

GP

Vogel van het jaar 2024

is het gezelligste vogeltje van Nederland ...de huismus

Truus Hoessler, IVN Almelo

De Vogelbescherming en Sovon vogelonderzoek Nederland vragen dit jaar in het bijzonder uw aandacht voor deze zeer sociale, typische stadsvogel. De huismus leeft altijd in kolonies en woont graag in de buurt van mensen. Omdat deze gezellig kwetterende vogels in grote groepen van zo'n 20 broedpaartjes leven, lijkt het alsof er veel huismussen zijn. Niets is minder waar. Zowel in Nederland als in de landen om ons heen is hun aantal sinds 1980 met ruim 60% afgenomen. De huismus stond zelfs enkele jaren op de 'Rode Lijst'. Dat is de lijst met uitsterven bedreigde dieren en planten. Gelukkig gaat het de laatste jaren iets beter met deze vogel maar we zijn er nog lang niet.

Hoe herken je de huismus?

De vogel is ongeveer 15 cm. groot. Vrouwtje en mannetje zien er heel verschillend uit. Mannetjes zijn veel donkerder van kleur en hebben een grijze kruin. De kin, keel en het midden van de borst zijn zwart. Het onderlichaam en de wangen zijn grijs. De zijkant is roodbruin met een opvallende brede witte vleugelstreep. Het vrouwtje heeft een eenvoudig lichtbruin verenkleed. Ze heeft een bleke wenkbrauwstreep. Mannetjes hebben een stevige donkere snavel. Deze is

bij het vrouwtje veel lichter van kleur. Het geluid van de huismus is heel kenmerkend. Het is een luid en druk getsjilp en gekwetter.

Wat eet de huismus?

De huismus houdt van gevarieerd eten dat bestaat uit zaden, granen en insecten. Ze lusten ook broodkrumels, pinda's en vetbollen. Ze zoeken insectjes in struiken en op planten, scharrelen op de grond, maar eten ook gestrooid voer op voedertafels.

Jonge mussen zijn wel heel erg afhankelijk van eiwitrijk voedsel. Zij moeten veel insecten kunnen vinden.

Waar leven mussen?

Huismussen leven voornamelijk in de stad, in de buurt van mensen. Ze leven in struiken en heggen waar ze vaak de meeste veiligheid kunnen vinden. Hebben ze eenmaal een goede plek gevonden, dan blijven ze daar vaak generaties lang.

Ze maken hun nest onder dakpannen, in struiken, achter regenpijpen, maar ook in nestkasten en neststenen. Omdat ze in de winter in Nederland blijven, is het belangrijk dat er genoeg warme plekjes en voedsel te vinden zijn om de winter door te komen.

Ze zijn heel druk van aard. Het snelle bewegen veroorzaakt een hartslag van wel 460 slagen per minuut (een mens ongeveer 70). Ze kunnen een snelheid van 55 km per uur bereiken. De huismus is een echte wereldburger. Hij komt overal voor behalve in Azië. Daar werd hij, evenals vele andere vogelsoorten, uitgeroeid om de graanoogst te beschermen.

Waarom gaat het niet goed met de huismus?

Vooral in de grote steden zijn veel huismussen verdwenen. Dit komt doordat er steeds minder struiken en heggen zijn. Hierdoor kunnen ze te weinig voedsel vinden. Ook zijn er veel te weinig geschikte nest- en schuilplaatsen. Huismussen schuilen en nestelen bijvoorbeeld graag onder dakpannen. Dat is vaak niet meer mogelijk. Ook is de sterke toename van roofdieren (in de stad vooral katten), ziekteverwekkers en het gebruik van gif in de tuin een belangrijke oorzaak van de achteruitgang. Buiten de steden zijn ook de intensivering van de landbouw en het gebruik van gif de grote boosdoeners.

Wat doen de Vogelbescherming en Sovon dit jaar om de huismus te helpen?

Er is nog veel onderzoek nodig om duidelijkheid te krijgen over de meest bepalende factoren die debet zijn aan de achteruitgang van het aantal huismussen. Naast het inzetten van eigen onderzoekers, vragen de organisaties hulp van tuintellers die het jaarrond een aantal keren de vogels in hun tuin tellen en hierbij speciaal letten op de huismussen.

Hierdoor hoopt men inzicht te krijgen in hoeveel huismussen er voor en na het broedseizoen zijn. Hoeveel paartjes gaan broeden? Hoeveel jonge vogeltjes worden uiteindelijk volwassen? En hoeveel paartjes broeden er vervolgens het volgende jaar op deze plek? Daarnaast informeren en stimuleren zij particulieren en bouwprofessionals om bij het bouwen, verbouwen en aanleggen van tuinen rekening te houden met de huismus.

Wat kunnen wij doen om de huismus te helpen?

Zorg voor dichte, groene struiken en heggen of groene erfafscheidingen. Ook klimop tegen de gevel laten groeien, is een mogelijkheid. Zorg voor veel bloeiende planten.

Door bovenstaande krijg je al meer insecten en zaden in de tuin en bied je schuil- en nestgelegenheid. Daarbij kun je ook voer strooien op de grond of voeren op een voederplank. Dit is vooral in de winter erg belangrijk. In dit jaargetijde kunt u ook vetbollen voor ze ophangen.

Geef de huismussen schuil- en nestgelegenheid door het plaatsen van speciale dakpannen en door het ophangen van nestkasten voor mussen. Deze kasten zijn veel breder dan een normale nestkast met daarin tussenschotjes en meerdere vlieggaten. Mussen houden ervan in groepjes te broeden. In gebieden waar men dit als proef heeft gedaan, werd opmerkelijk resultaat bereikt.

Zorg voor wat zanderige plekjes in de tuin en een waterschaal. Mussen houden van zand baden en spetteren graag in het water. Ook een rommelig hoekje is belangrijk. Maak de tuin niet te netjes.

U kunt helpen door een aantal keren per jaar de huismussen in uw tuin te tellen of mee te doen met het onderzoek 'Waar huist de mus?'. Hierbij is het de bedoeling dat u probeert te achterhalen waar de huismussen in uw tuin broeden, zodat we beter weten wat de meest effectieve methodes zijn om meer nestresultaten te krijgen.

Meer weten? Kijk op: www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/jaar-van-de-huisumus.

Kom ontdekken

wat er allemaal gebeurt op een melkveebedrijf!

Claudia Werning, Melkveebedrijf Werning

Als inwoner van Almelo heb je het geluk dat er prachtige groene longen rondom het centrum liggen. Wie de fiets pakt of de wandelschoenen aantrekt, kan zich uren vermaken in het Nijreesbos of het oostelijke deel met de mooie Gravenallee, het kanaal en de Wateregge. Aan de kant van de Gravenallee vind je vele boerderijen die (deels) onder het landgoed van Huize Almelo vallen. Hiervan zijn de meeste in gebruik als melkveebedrijf. Ook wij wonen en werken op een melkveebedrijf dat sinds 1917 door de vorige generaties is opgebouwd. Een lange geschiedenis met veel veranderingen door de jaren heen.

Ook nu staan we voor een grote uitdaging om deze vorm van landbouw aan te passen aan de huidige eisen en wensen van de maatschappij. Als boerin en liefhebster van alles wat groeit en bloeit, merk ik dat de manier waarop wij ons aanpassen aan deze omstandigheden heel vaak niet kloppen met het beeld wat wordt geschetst in de media. Ook bezoekers die op ons erf komen verbazen

zich vaak als we uitleggen wat we allemaal doen voor de biodiversiteit, het welzijn van onze dieren en het klimaat. Dit alles met als belangrijkste doel het produceren van goed en veilig voedsel. Iets wat als heel normaal wordt gezien, maar waar heel veel werk aan vooraf gaat en zeker niet vanzelfsprekend is. Door kinderen van basisscholen en het voortgezet

onderwijs lessen aan te bieden op ons bedrijf, hopen we de kennis over de herkomst van ons voedsel te vergoten en de kinderen bewust te maken van hun eigen rol in deze keten. Ook de natuur op en rond het erf speelt een belangrijke rol in deze lessen. Zo hebben we een aantal jaar geleden percelen waar de koeien grazen ingezaaid met een 'saladebuffet'. Een mengsel van kruiden, klavers en grassen. Het vraagt een hele andere manier van beweiden en beheer en is zowel voor ons als voor de koeien even wennen. Maar het wild en allerlei vogels en insecten zijn dol op deze weides en dat is geweldig om te zien. We hebben broedkasten voor allerlei vogels, een steenuilen paartje op ons erf, vleermuizen en een heus hotel voor de zwaluw! Kinderen ontdekken het nut van al deze dieren op het erf.

Opdrachten op het erf

Een aantal jaar geleden hebben we samen met technasium leerlingen van Het Erasmus een educatief spel ontwikkeld voor leerlingen van groep 8 en/of het voortgezet onderwijs. Hierbij worden de leerlingen (zonder enige kennis) op pad gestuurd om opdrachten te maken die overal op het erf verspreid staan. Allerlei thema's komen hierbij aan bod en we hopen zo de leerlingen zelf aan het denken te zetten in plaats van maar klakkeloos alle informatie van het internet over te nemen. Leerlingen zijn super enthousiast en steken hier op een leuke manier enorm veel van op!

Stage

Elke donderdag komt er een groepje leerlingen van VSO De Brug bij ons op de boerderij op stage. Ze helpen de hele dag mee met het verzorgen van de dieren, klusjes in de moestuin of in het land. En natuurlijk wordt er dan in de

pauze lekkere warme chocolademelk gedronken van de eigen melk, bakken we lekkere koek van de appeloogst, maken we paneerkaas om op te bakken, of een gezonde chips van palmkool uit de moestuin.

Doordat deze leerlingen een heel jaar op de boerderij zijn, komen alle seizoenen voorbij en zien ze hoeveel tijd en aandacht alles nodig heeft om te groeien. En dat is wat elk kind zou moeten kunnen beleven, het hele proces van voedsel maken van begin tot eind. Dan denk ik dat het eten op ons bord de waardering kan krijgen die het verdient!

Ook een leuke en leerzame les beleven op een boerderij in de buurt? Kijk op www.kiekeboeren.nl voor meer informatie.

Stichting Almelo Parkstad stopt

Martin Mulder

Na ongeveer 12 jaar houdt de Stichting Almelo Parkstad op te bestaan. Initiatiefnemer Egbert ten Cate heeft zo'n 15 jaar geleden het Beeklustpark in Almelo gerenoveerd. De nieuwe waterpartij met twee rijen lindebomen en het witte 'theehuisje' op de heuvel zijn daar nog getuige van. De stichting is opgericht voor de renovatie Beeklustpark. Daarna heeft de stichting ook gezorgd voor het jaarlijkse onderhoud met budget van de gemeente.

Doordat dit herstelproject succesvol was verlopen, smaakte dat naar meer. In die tijd groeiden meerdere parken en wegbeplantingen te veel dicht in de gemeente Almelo. Om verwilderding te voorkomen, is onderhoud nodig. De regel is dan ook: actief ingeplant is actief onderhouden. Niks doen is bij aangelegd groen bijna nooit de beste beheeroptie. De stichting wilde daarom voor alle parken, invalswegen en rondwegen adviezen geven en deels zelf de reconstructies uitvoeren. Dat doel is nu min of meer bereikt. Niet alles is door de gemeente overgenomen, maar de stichting heeft toch op veel plekken in de stad het groen kunnen herstellen en de belevingswaarde en natuurlijke kwaliteit van het groen in Almelo op een hoger niveau kunnen brengen.

Actief groenbeheer is noodzaak

Bijna alle natuur en landschap in Nederland is ontstaan door menselijke activiteiten. Denk aan het landschap met

houtwallen, bosjes en poelen. Op zich is verwilderding in de natuur geen probleem. Maar, als je wegbeplanting en onder architectuur aangelegde parken niet actief beheert, dan wordt de belevingswaarde voor de inwoner veel minder. Historisch groen erfgoed verdwijnt dan uit een stad en al het groen gaat er hetzelfde uitzien. Ook wordt de natuurwaarde minder als je als gemeente slechts wekelijks het gras maait en verder het groen alleen een wegnipt als het over wegen en paden hangt.

Ook wordt landschap en stedelijk groen minder gewaardeerd als het minder goed wordt onderhouden. Vaak valt de locatie nog verder terug door vandalisme en vuilstort. Bovendien worden de dichtgegroeide wandelpaden vaak onveilige plekken. Waar niemand je kan zien, is het niet altijd veilig. Hierdoor worden parken soms niet of nauwelijks nog gebruikt.

<< *Stichting Almelo Parkstad heeft het Egbert ten Cate park rond de Wierdensestraat aan weerszijden gerenoveerd*

Hagenpark

Ook het voormalige Hagenpark, dat midden in de stad ligt, was zo'n unheimische plek geworden, waar alleen nog daklozen en drugsverslaafden gebruik van maakten. Voordat het Natuurhus het Hagenpark had omgetoverd in het huidige Doepark De Hagen, had de Stichting Almelo Parkstad al een nieuw ontwerp gemaakt voor het park om de veiligheid en de gebruikswaarde van de plek te vergroten. Toen nog zonder paviljoen. Later is het ontwerp nog diverse keren op details aangepast en heeft het Natuurhus er ook een plek in gekregen.

Nog niet klaar

De Stichting Almelo Parkstad houdt nu per 1 januari 2024 op te bestaan, terwijl het werk van de stichting eigenlijk nooit af is. Een gemeente als Almelo heeft veel groen met hoge waarden op het gebied van natuur- en cultuurhistorie. Net als veel andere gemeenten heeft Almelo aandacht voor de kwaliteit van het groen, maar structureel te weinig financiële middelen of capaciteit om het openbaar groen op voldoende niveau te kunnen beheren. Vaak zet het gemeentebestuur andere belangen voorop, zoals ruimte voor auto's, huizen en zonnepanelen. Het bestaande groen wordt vaak onvoldoende gezien of gewaardeerd. Een inwonersinitiatief, zoals Stichting Almelo Parkstad, is dan ook geen overbodige luxe.

Oproep voor behoud kwaliteit van openbaar groen

Stichting Almelo Parkstad vindt het belangrijk dat een bestaande of nieuwe vereniging of stichting structureel

aandacht blijft schenken aan de kwaliteit van het openbare groen in Almelo. De Stichting Natuurhus Almelo heeft zichzelf al een taak toebedeeld om de Almelse gemeenschap te laten zien en beleven hoe belangrijk de kwaliteit van groen is voor plant, dier en mens. Naast het huidige activiteitenprogramma zou het Natuurhus ook de adviserende rol van Stichting Almelo Parkstad kunnen overnemen en eventueel ook zelf renovaties uitvoeren in samenwerking met de gemeente. Die vraag is reeds voorgelegd aan het bestuur.

Het vraagt in ieder geval een ingang bij de gemeente. En die heeft het Natuurhus al. Daarnaast is er natuurlijk behoefte aan voldoende kennis van zaken over ecologie, groenarchitectuur en historisch besef. Dus als het Natuurhus de gemeente wil vragen of zij het gedachtegoed van Stichting Almelo Parkstad over kan nemen, dan is er een clubje van minimaal twee tot drie van die kundige personen nodig om die taak uit te kunnen voeren.

Met het Doepark is dat ook heel goed gelukt, vooral door kennis en krachten te bundelen. Het zou mooi zijn als het Natuurhus de gemeente ook blijvend van groenadvies zou kunnen bedienen.

Interesse? Neem contact op met Martin Mulder via 06 51 48 34 63 of mmmulder57@gmail.com. Hij is huidig bestuurslid en adviseur van Stichting Almelo Parkstad en adviseur van de Stichting Natuurhus Almelo.

Langs de Schuilenburgsingel zijn er doorkijkjes in de wegbeplanting gemaakt. Nu zie je weer waar je bent, je kunt het fraaie landschap er achter zien en de parallelweg is veel veiliger geworden

Sponsors van Natuurhus Almelo

Groenpartners

Door groenpartner te worden van Stichting Natuurhus Almelo laat u zien dat uw bedrijf de groene initiatieven, natuureducatie en duurzaamheid in en om Almelo van de stichting steunt en een warm hart toedraagt. Voor minimaal 1000 euro per jaar bent u al zakelijk groenpartner. Stichting Natuurhus Almelo heeft een ANBI-status, dit betekent dat giften aan ons fiscaal aftrekbaar zijn.

Als groenpartner geniet u diverse voordelen waarvan we er hier enkele noemen.

- U steunt het project Doepark de Hagen, om het Natuurhus, het educatief pad en de beleef- en beweegtuin te kunnen realiseren. En daarvoor zijn wij u heel dankbaar!
- Uw logo wordt getoond op de homepage van onze website.
- U ontvangt 4 keer per jaar het Natuurhusmagazine per post.
- U ontvangt een eenmalige korting van 25 euro bij vier keer adverteren in het Natuurhusmagazine.

Lees meer voordelen en de wijze van aanmelden via www.natuurhusalmelo.nl/doe-mee/word-groenpartner

Enkele groenpartners zijn

Accountantskantoor Wansink & partner, Provincie Overijssel, Rabobank Noord-West Twente, Gemeente Almelo, Van Marle Consultants BV, Huize Almelo, Waterschap Vechtstromen, ROC Twente, Weidevogel Reclameproducties en StraC Communicatieadvies.

Vrienden

U bent al vriend van Stichting Natuurhus Almelo voor minimaal 100 euro per jaar! Als vriend steunt u de initiatieven en projecten van de stichting. Zoals de realisatie van Doepark de Hagen en het Natuurhus.

Als vriend geniet u diverse voordelen waarvan we er hier enkele noemen:

- U steunt het project Doepark de Hagen, om het Natuurhus, het educatieve pad en de beleef- en beweegtuin te kunnen realiseren. En daarvoor zijn wij u heel dankbaar!
- U ontvangt 4 keer per jaar het Natuurhusmagazine per post.
- U ontvangt een eenmalige korting van 25 euro bij vier keer adverteren in het Natuurhusmagazine.

Lees meer voordelen en de wijze van aanmelden via www.natuurhusalmelo.nl/doe-mee/word-vriend

Enkele vrienden zijn

J.A.Bent, H. van Gerwen, Van Dijk Technologie, R. Hazelhoff, Fam. Rodenstein en Lulof experts in gedrukte communicatie.

Donateur

Voor minimaal 25 euro per jaar bent u donateur en daarmee steunt u Stichting Natuurhus Almelo. Samen zetten we ons in voor natuureducatie en de natuur in en om Almelo. Daarnaast helpt u ons bij de realisatie van Doepark de Hagen en het paviljoen.

- Als donateur van Stichting Natuurhus Almelo
- steunt u het project Doepark de Hagen, om het Natuurhus, het educatieve pad en de beleef- en beweegtuin te kunnen realiseren. En daarvoor zijn wij u heel dankbaar!
 - ontvangt u 4 keer per jaar het Natuurhusmagazine per post.

Wilt u Stichting Natuurhus Almelo steunen? Ga naar www.natuurhusalmelo.nl/doe-mee/word-donateur om u aan te melden.

Enkele donateurs zijn

A. Koelman, A.G. de Bruijn, H. Scholten Albers, B. Heerink, B. de Vries, G.H. Hollander van Loevezijn, R. Westendorp-Stelling en H. Koskamp

Niet weggooien

Heeft u het Natuurhusmagazine Almelo gelezen? Gooi het niet weg, maar leg het bijvoorbeeld in de wachtkamer van uw huisarts of therapeut of in de huis-

kamer van een sportvereniging, wijkcentrum of bibliotheek. Zo hebben meer mensen leesplezier! Alvast bedankt voor uw medewerking!

Natuurhus Natuurhus Almelo

Het Natuurhusmagazine is een gezamenlijke uitgave van:

AstronA

AstronA (Astronomie Onderwijs Almelo) is een lokale vereniging die kennis over sterrenkunde wil verspreiden en populariseren. De vereniging doet dit door bijeenkomsten en voordrachten te organiseren. Verder wil de vereniging sterrenkundige waarnemingen bevorderen en geïnteresseerden in de astrofotografie bekwalen. Tevens ondersteunt AstronA docenten bij hun astronomielessen. Doordat de vereniging lid is van de KNVWS (Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde) maken we deel uit van de Astronomie gemeenschap in Nederland. www.astrona.nl

Imkersvereniging 't Iemenschoer

't Iemenschoer is de imkersvereniging van Almelo en omstreken en is een van de 220 afdelingen van de Nederlandse bijenhoudersvereniging NBV. Hoofddoel is het bevorderen van de bijenteelt door onder andere voorlichting op scholen en markten, organisatie van thema-avonden en begeleiding van nieuwe imkers die naast een persoonlijk mentor traditiegetrouw hun eerste bijenvolk van de vereniging krijgen. www.iemenschoeralmelo.nl

IVN

Het Instituut voor natuureducatie (IVN) is een vereniging van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer natuur en een betere kwaliteit van het milieu, door middel van voorlichting en educatie. Almelo is een van de 180 IVN-afdelingen die in Nederland actief zijn. IVN Almelo organiseert cursussen en activiteiten. Leden ontvangen het kwartaalblad 'Mens & Natuur'. www.ivn.nl/afdeling/almelo

Groei & Bloei

Groei & Bloei maakt mensen bewust en enthousiast voor een groene omgeving in en rondom huis en in de natuur in het algemeen. De vereniging Groei & Bloei heeft landelijk 147 afdelingen. De afdeling Almelo en omstreken organiseert informatie-avonden, excursies, workshops, cursussen, plantenruildagen en open tuinen-weekenden. Leden ontvangen het maandblad 'Groei & Bloei'. www.almelo.groei.nl

KNNV

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) is een landelijke vereniging voor veldbiologie. De leden houden zich actief bezig met natuurbeleving, natuurstudie en natuurbescherming. KNNV organiseert excursies, lezingen, dia- en filmavonden. Er is ook een inventarisatiewerkgroep actief. Leden ontvangen het kwartaalblad 'Natura'. De afdeling Almelo bestaat al meer dan 100 jaar en was de eerste KNNV-afdeling in Twente. www.knnv.nl/twenthe

NIVON

NIVON-Almelo is een afdeling van het Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk (NIVON). Het NIVON is er voor iedereen die zichzelf en anderen wil versterken in de zoektocht naar een eerlijke en groene toekomst. Leden ontvangen het kwartaalblad 'Toorts' en korting op het verblijf in NIVON-accommodaties in binnen- en buitenland. www.nivon.nl

Een nieuwe pas
aanvragen

tijdens uw
lunchpauze.

Met onze online diensten kunt u meer dan u denkt.

De meeste bankzaken regelt u makkelijk en snel online. Gewoon op het moment dat u dat wilt. Dus ook het aanvragen van een nieuwe bankpas heeft u via rabobank.nl of de Rabo Bankieren App in een handomdraai geregeld.

Ga naar www.rabobank.nl/zelfregelen of de Rabo Bankieren App

Een aandeel in elkaar

Rabobank

Stichting Natuurhus Almelo is door de belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Een instelling kan alleen een ANBI zijn, als ze zich voor minstens 90% inzet voor het algemeen nut.

Een ANBI heeft een aantal belastingvoordelen, onder meer voor schenkingen, donaties en legaten.

- Een ANBI betaalt geen erfbelasting of schenkbelasting voor erfenissen en schenkingen die de instelling gebruikt voor het algemeen belang.
 - Als een ANBI zelf schenkingen doet in het algemene belang, dan hoeft de ontvanger geen schenkbelasting te betalen.
 - Een ANBI komt in aanmerking voor teruggaaf van energiebelastingen.
 - Vrijwilligers die voor een ANBI werken, doen daarmee onder bepaalde voorwaarden een gift aan een ANBI.
 - Donateurs van een ANBI mogen hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.
- Om in aanmerking te komen voor de aftrek van periodieke giften, moeten de donateur en de ANBI de gift vastleggen in een overeenkomst.
- Voor donateurs van culturele ANBI's geldt een extra giftenaftrek.

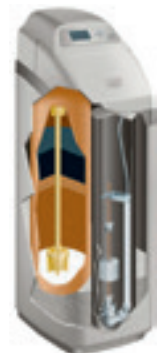

leverancier van, zuiver,
zacht en
zinnenprikkelend water

Uw voordelen:

- Glanzend sanitair
- Kalkaanslag verdwijnt
- Nazemen douchecabine overbodig
- Langere levensduur van apparatuur
- Geen ontkalkingsmiddelen meer nodig
- Besparing in de portemonnee
- Heerlijke thee zonder aanslag
- Minder zeepverbruik
- Een zachte huid

15 jaar garantie

Meer weten? Bel of mail Karst Rodenstein voor een vrijblijvend advies via 06-51065737 of karst@ikwilalkvrijwater.nl en bezoek de website

www.ikwilalkvrijwater.nl